

Този текст служи само за информационни цели и няма правно действие. Институциите на Съюза не носят отговорност за неговото съдържание. Автентичните версии на съответните актове, включително техните преамбюли, са версиите, публикувани в Официален вестник на Европейския съюз и налични в EUR-Lex. Тези официални текстове са пряко достъпни чрез връзките, публикувани в настоящия документ

► B **ДИРЕКТИВА 2012/27/ЕС НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА**
от 25 октомври 2012 година
относно енергийната ефективност, за изменение на директиви 2009/125/ЕО и 2010/30/ЕС и за
отмяна на директиви 2004/8/ЕО и 2006/32/ЕО
(текст от значение за ЕИП)
(ОВ L 315, 14.11.2012 г., стр. 1)

Изменена със:

		Официален вестник		
		№	страница	дата
► <u>M1</u>	Директива 2013/12/ЕС на Съвета от 13 май 2013 година	L 141	28	28.5.2013 г.
► <u>M2</u>	Директива (ЕС) 2018/844 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2018 година	L 156	75	19.6.2018 г.
► <u>M3</u>	Директива (ЕС) 2018/2002 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 година	L 328	210	21.12.2018 г.
► <u>M4</u>	Регламент (ЕС) 2018/1999 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 г.	L 328	1	21.12.2018 г.
► <u>M5</u>	Решение (ЕС) 2019/504 на Европейския парламент и на Съвета от 19 март 2019 година	L 85I	66	27.3.2019 г.
► <u>M6</u>	Делегиран регламент (ЕС) 2019/826 на Комисията от 4 март 2019 година	L 137	3	23.5.2019 г.
► <u>M7</u>	Директива (ЕС) 2019/944 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юни 2019 година	L 158	125	14.6.2019 г.
► <u>M8</u>	Делегиран регламент (ЕС) 2023/807 на Комисията от 15 декември 2022 година	L 101	16	14.4.2023 г.

Поправена със:

- C1 Поправка, ОВ L 113, 25.4.2013 г., стр. 24 (2012/27/ЕС)
 ► C2 Поправка, ОВ L 71, 12.3.2014 г., стр. 24 (2012/27/ЕС)

**ДИРЕКТИВА 2012/27/ЕС НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ
И НА СЪВЕТА**

от 25 октомври 2012 година

**относно енергийната ефективност, за изменение на директиви
2009/125/ЕО и 2010/30/ЕС и за отмяна на директиви 2004/8/ЕО
и 2006/32/ЕО**

(текст от значение за ЕИП)

ГЛАВА I

**ПРЕДМЕТ, ОБХВАТ, ОПРЕДЕЛЕНИЯ И ЦЕЛИ ЗА ЕНЕРГИЙНА
ЕФЕКТИВНОСТ**

Член 1

Предмет и обхват

1. С настоящата директива се установява обща рамка от мерки за насърчаване на енергийната ефективност в Съюза, за да се гарантира постигането на водещите цели на Съюза в областта на енергийната ефективност от 20 % за 2020 г. и от най-малко 32,5 % за 2030 г., и се създават условия за допълнителни подобрения на енергийната ефективност след тези дати.

В настоящата директива се определят правила, предназначени за отстраняване на пречките на енергийния пазар и за преодоляване на неефективността на пазара, които препятстват ефективността на доставките и потреблението на енергия, и се предвижда въвеждането на индикативни национални цели и приноси за енергийна ефективност съответно за 2020 г. и 2030 г.

Настоящата директива допринася за прилагането на принципа „енергийната ефективност на първо място“.

2. Изискванията, посочени в настоящата директива, представляват минимални изисквания и не препятстват държавите членки да запазят или въведат по-строги мерки. Тези мерки следва да са съвместими с правото на Съюза. В случай че националното законодателство предвижда по-строги мерки, държавите членки нотифицират Комисията за това законодателство.

Член 2

Определения

За целите на настоящата директива се прилагат следните определения:

- 1) „енергия“ означава всички форми на енергийни продукти, горива, топлинна енергия, енергия от възобновяеми източници, електроенергия или всяка друга форма на енергия съгласно определението в член 2, буква г) от Регламент (ЕО) № 1099/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 22 октомври 2008 г. относно статистиката за енергийния сектор ⁽¹⁾;
- 2) „първично енергийно потребление“ означава брутното вътрешно потребление, с изключение на неенергийното ползване;

⁽¹⁾ ОВ L 304, 14.11.2008 г., стр. 1.

▼B

- 3) „крайно енергийно потребление“ означава цялата енергия, доставена на промишлеността, транспорта, домакинствата, услугите и селското стопанство. То изключва доставките за сектора на преобразуване на енергия и самите отрасли на енергетиката;
- 4) „енергийна ефективност“ означава съотношението на изходното количество производителност, услуга, стока или енергия спрямо вложеното количество енергия;
- 5) „икономии на енергия“ означава количеството спестена енергия, определено чрез измерване и/или преценка за потреблението преди и след прилагането на мярка за повишаване на енергийната ефективност, като същевременно се осигурява нормализиране на външните условия, които оказват въздействие върху потреблението на енергия;
- 6) „подобряване на енергийната ефективност“ означава повишаване на енергийната ефективност в резултат на технологични, поведенчески и/или икономически промени;
- 7) „енергийна услуга“ означава материалната изгода, полза или стока, получени при съчетаване на енергията с технология за енергийна ефективност или с действие, което може да обхваща експлоатацията, поддръжката и контрола, необходими за осигуряване на услугата, която се предоставя въз основа на договор и е доказано, че при нормални обстоятелства води до подлежащо на проверка и измерване или на преценка подобряване на енергийната ефективност и/или до икономии на първична енергия;
- 8) „публични органи“ означава „договарящи органи“ съгласно определението в Директива 2004/18/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 31 март 2004 г. относно координирането на процедурите по възлагане на договори за обществени поръчки, договори за обществени доставки и договори за обществени услуги ⁽¹⁾;
- 9) „централна администрация“ означава всички административни ведомства, чиято компетентност обхваща цялата територия на държава членка;
- 10) „разгъната използваема застроена площ“ означава застроената площ на сграда или на част от сграда, в която енергията се използва за регулиране на параметрите на вътрешния въздух;
- 11) „система за енергийно управление“ означава набор от взаимосвързани или взаимодействащи елементи от план, в който е формулирана цел за енергийна ефективност и стратегия за постигането на тази цел;
- 12) „европейски стандарт“ означава стандарт, приет от Европейския комитет по стандартизация, Европейския комитет за електротехническа стандартизация или Европейския институт за стандарти в далекосъобщенията и предоставен за обществено ползване;
- 13) „международен стандарт“ означава стандарт, приет от Международната организация по стандартизация и предоставен за обществено ползване;

⁽¹⁾ ОВ L 134, 30.4.2004 г., стр. 114.

▼B

- 14) „задължена страна“ означава енергоразпределително предприятие или предприятие за продажба на енергия на дребно, което е обвързано от националните схеми за задължения за енергийна ефективност, посочени в член 7;
- 15) „изпълняваща страна“ означава правно образувание с правомощия, предоставени от правителствен или друг публичен орган, да разработва, управлява или оперира схема за финансиране от името на държавен или друг публичен орган;
- 16) „участваща страна“ означава предприятие или публичен орган, които са се ангажирали да постигнат определени цели по силата на доброволно споразумение или които попадат в обхвата на инструмент на националната регулаторна политика;
- 17) „изпълнителен публичен орган“ означава публичноправен орган, който отговаря за осъществяването или наблюдението на данъчното облагане на енергията или емисиите на въглероден диоксид, финансовите схеми и инструменти, фискалните стимули, стандарти и норми, схемите за етикетироване на енергийната ефективност, образованието или обучението;
- 18) „мярка на политиката“ означава регулаторен, финансов, фискален или доброволен инструмент, или инструмент за предоставяне на информация, официално въведен и прилаган в държава членка с цел създаване на спомагателна рамка, изискване или стимул за участниците на пазара да предоставят и закупуват енергийни услуги и да предприемат други мерки за подобряване на енергийната ефективност;
- 19) „отделно действие“ означава действие, което води до подлежащи на проверка и измерване или на преценка подобрения на енергийната ефективност и което се предприема в резултат на мярка на политиката;
- 20) „енергоразпределително предприятие“ означава физическо или юридическо лице, включително оператор на разпределителна система, отговарящо за транспортирането на енергия с оглед тя да бъде доставена на крайни клиенти или до разпределителни станции, продаващи енергия на крайни клиенти;
- 21) „оператор на разпределителна система“ означава „оператор на разпределителна система“ съгласно определението в Директива 2009/72/ЕО и съответно Директива 2009/73/ЕО;
- 22) „предприятие за продажба на енергия на дребно“ означава физическо или юридическо лице, което продава енергия на крайни клиенти;
- 23) „краен клиент“ означава физическо или юридическо лице, което купува енергия за свое собствено крайно потребление;
- 24) „доставчик на енергийни услуги“ означава физическо или юридическо лице, което предоставя енергийни услуги или други мерки за подобряване на енергийната ефективност в инсталация или помещения на краен клиент;

▼B

- 25) „енергийно обследване“ означава систематична процедура с цел получаване на адекватна информация за съществуващия профил на потреблението на енергия на дадена сграда или група от сгради, на промишлено или търговско съоръжение или инсталация или на частна или обществена услуга, за идентифициране и количествено определяне на икономически ефективните възможности за икономии на енергия и за докладване на резултатите;
- 26) „малки и средни предприятия“ или „МСП“ означава предприятия съгласно определенията в дял I от приложението към Препоръка 2003/361/ЕО на Комисията от 6 май 2003 г. относно определенията за микро-, малки и средни предприятия ⁽¹⁾; категорията микро-, малки и средни предприятия е съставена от предприятия, които наемат под 250 души и които имат годишен оборот, ненадвишаващ 50 милиона евро, и/или са с общ годишен балансов отчет, ненадвишаващ 43 милиона евро;
- 27) „склучване на договори за енергоспестяване с гарантиран резултат“ означава договорно споразумение между бенефициера и доставчика на мярка за подобряване на енергийната ефективност, обект на проверки и наблюдение по време на целия срок на действие на договора, като съгласно това споразумение инвестициите (труд, доставки или услуги) в тази мярка се изплащат по отношение на договорно гарантирано равнище на подобряване на енергийната ефективност или друг договорен критерий във връзка с енергийните характеристики, напр. финансови икономии;
- 28) „интелигентна измервателна система“ означава електронна система, която може да измерва потреблението на енергия, като предоставя повече информация от традиционен измервателен уред, и може да предава и да получава данни посредством форма на електронна комуникация;
- 29) „оператор на преносна система“ означава „оператор на преносна система“ съгласно определението в Директива 2009/72/ЕО и съответно Директива 2009/73/ЕО;
- 30) „комбинирано производство на енергия“ означава едновременно производство, в рамките на един процес, на топлинна енергия и електроенергия или механична енергия;
- 31) „икономически оправдано търсене“ означава търсене, което не превишава нуждите от отопление или охлаждане и което иначе би било задоволено при пазарни условия чрез процеси на производство на енергия, различни от комбинираното производство на енергия;
- 32) „полезна топлинна енергия“ означава топлинната енергия, произведена чрез процес на комбинираното производство на енергия и използвана за задоволяване на икономически оправдано търсене на отопление или охлаждане;
- 33) „електроенергия от комбинирано производство на енергия“ означава електроенергия, произведена чрез процес, свързан с произвеждане на полезна топлинна енергия, и изчислена в съответствие с методиката, посочена в приложение I;
- 34) „високоэффективно комбинирано производство на енергия“ означава комбинирано производство на енергия, отговарящо на критериите, посочени в приложение II;

⁽¹⁾ ОВ L 124, 20.5.2003 г., стр. 36.

▼B

- 35) „обща ефективност“ означава годишната сума на произведената електроенергия и механична енергия и произведената полезна топлинна енергия, разделена на количеството гориво, използвано за производството на топлинна енергия чрез процес на комбинирано производство на енергия и за brutното производство на електроенергия и механична енергия;
- 36) „съотношение електроенергия/топлинна енергия“ означава съотношението на електроенергията от комбинирано производство на енергия спрямо полезната топлинна енергия, когато се работи при пълен режим на комбинирано производство на енергия, като се използват експлоатационните данни на конкретния агрегат;
- 37) „агрегат за комбинирано производство на енергия“ означава агрегат, който може да работи в режим на комбинирано производство на енергия;
- 38) „малък агрегат за комбинирано производство на енергия“ означава агрегат за комбинирано производство на енергия с инсталирана електрогенерираща мощност под 1 MW_e;
- 39) „микроагрегат за комбинирано производство на енергия“ означава агрегат за комбинирано производство на енергия с максимална електрогенерираща мощност под 50 kW_e;
- 40) „съотношение на застроената площ“ означава съотношението на застроената площ спрямо общата площ на дадена територия;
- 41) „ефективни районни отоплителни и охладителни системи“ означава районни отоплителни или охладителни системи, използващи поне 50 % възобновяема енергия, 50 % отпадна топлина, 75 % топлинна енергия от комбинирано производство на енергия или 50 % от съчетание на такава енергия и топлина;
- 42) „ефективно отопление и охлаждане“ означава вариант на отопление и охлаждане, който в сравнение с основен сценарий, отразяващ обичайни условия на работа, измеримо намалява вложената първична енергия, необходима за осигуряване на една единица доставена енергия в границите на съответната система по разходно ефективен начин, съгласно оценката в анализа на разходите и ползите, посочен в настоящата директива, като се вземе предвид енергията, необходима за извличане, преобразуване, транспорт и разпределение;
- 43) „ефективно индивидуално отопление и охлаждане“ означава индивидуален вариант за осигуряване на отопление и охлаждане, който в сравнение с ефективните районни отоплителни и охладителни системи измеримо намалява вложената първична енергия от невъзобновяеми източници, необходима за осигуряване на една единица доставена енергия в границите на съответната система, или изисква влагане на същото количество първична енергия от невъзобновяеми източници, но на по-ниска цена, като се вземе предвид енергията, необходима за извличане, преобразуване, транспорт и разпределение;
- 44) „значително преоборудване“ означава преоборудване, разходите за което надхвърлят 50 % от инвестиционните разходи за съпоставим нов агрегат;
- 45) „доставчик на агрегирани услуги“ означава доставчик на потребителски услуги, съчетаващ множество краткотрайни натоварвания при потребителя, които се продават или обявяват на търг на организирани енергийни пазари.

▼B*Член 3***Цели за енергийна ефективност**

1. Всяка държава членка определя индикативна национална цел за енергийна ефективност, основана или на първичното енергийно потребление, или на крайното енергийно потребление, на първичните или крайните икономии на енергия, или на енергийната интензивност. Държавите членки съобщават на Комисията тези цели в съответствие с член 24, параграф 1 и приложение XIV, част 1. При това те изразяват посочените цели като абсолютно равнище на първично енергийно потребление и крайно енергийно потребление през 2020 г. и обясняват как и въз основа на какви данни са направени изчисленията.

При определяне на тези цели държавите членки вземат под внимание:

▼M1

а) че потреблението на енергия на Съюза през 2020 г. не трябва да надвишава 1 483 Mtoe за първичната енергия и 1 086 Mtoe за крайната енергия;

▼B

- б) мерките, предвидени в настоящата директива;
- в) мерките, приети за постигането на националните цели за икономии на енергия, приети в съответствие с член 4, параграф 1 от Директива 2006/32/ЕО; както и
- г) други мерки за насърчаване на енергийната ефективност в рамките на държавите членки и на равнището на Съюза.

При определяне на посочените цели държавите членки могат също да отчетат националните обстоятелства, оказващи въздействие върху първичното енергийно потребление, като например:

- а) оставащия потенциал за спестяване на енергия по разходно ефективен начин;
- б) развитието на БВП и прогнозите за него;
- в) промените във вноса и износа на енергия;
- г) разработването на всички възобновяеми енергийни източници, ядрената енергия, улавянето и съхранението на въглероден диоксид; и
- д) ранните действия.

▼M1

2. До 30 юни 2014 г. Комисията прави оценка на постигнатия напредък и преценява дали има вероятност Съюзът да постигне през 2020 г. потребление на енергия, ненадвишаващо 1 483 Mtoe за първичната енергия и/или 1 086 Mtoe за крайната енергия.

▼B

3. При извършването на прегледа, посочен в параграф 2, Комисията:

- а) сумира индикативните национални цели за енергийна ефективност, за които са докладвали държавите членки;
- б) прави оценка дали сумата от тези цели може да се счита за надеждно указание за това дали Съюзът като цяло е на път да постигне целта си, като взема предвид оценката на първия годишен доклад съгласно член 24, параграф 1 и оценката на националните планове за действие за енергийна ефективност съгласно член 24, параграф 2;

▼B

в) взема предвид допълнителния анализ, произтичащ от:

- i) оценката на напредъка по отношение на потреблението на енергия и на потреблението на енергия във връзка с икономическата дейност на равнището на Съюза, в т.ч. напредъка по отношение на ефективността на енергоснабдяването в държавите членки, които използват за база на индикативните си национални цели крайното енергийно потребление или икономите на крайна енергия, както и на напредъка, дължащ се на спазването от тези държави членки на глава III от настоящата директива;
- ii) резултатите от моделирането във връзка с бъдещите тенденции в потреблението на енергия на равнището на Съюза;

▼M1

г) сравнява резултатите по букви а) — в) с количеството на енергопотреблението, което би било необходимо за постигане през 2020 г. на енергопотребление, ненадвишаващо 1 483 Mtoe за първичната енергия и/или 1 086 Mtoe за крайната енергия.

▼M3

4. До 31 октомври 2022 г. Комисията оценява дали Съюзът е постигнал своите водещи цели за енергийна ефективност за 2020 г.

▼M5

5. Всяка държава членка определя индикативни национални приноси в областта на енергийната ефективност за постигане на целите на Съюза за 2030 г. съгласно член 1, параграф 1 от настоящата директива в съответствие с членове 4 и 6 от Регламент (ЕС) 2018/1999 на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁾. Когато определят тези приноси, държавите членки вземат предвид, че заложеното енергийно потребление в Съюза през 2030 г. не трябва да надвишава 1 128 Mtoe за енергията от първични източници и/или 846 Mtoe за крайната енергия. Държавите членки уведомяват Комисията относно тези приноси като част от своите интегрирани национални планове в областта на енергетиката и климата, съгласно посоченото във, и в съответствие с, процедурата по член 3 и членове 7—12 от Регламент (ЕС) 2018/1999.

▼M3

6. Комисията извършва оценка на водещите цели на Съюза за енергийна ефективност за 2030 г., установени в член 1, параграф 1, с оглед представянето на законодателно предложение до 2023 г., за да могат тези цели да бъдат преразгледани в посока нагоре в случай на съществени намаления на разходите, възникнали в резултат на икономическото или технологичното развитие, или, когато е необходимо, за да се изпълнят международните ангажменти на Съюза за декарбонизация.

▼B

ГЛАВА II

ЕФЕКТИВНОСТ НА ЕНЕРГОПОТРЕБЛЕНИЕТО

▼M4

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) 2018/1999 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 г. относно управлението на Енергийния съюз и на действията в областта на климата, за изменение на регламенти (ЕО) № 663/2009 и (ЕО) № 715/2009 на Европейския парламент и на Съвета, директиви 94/22/ЕО, 98/70/ЕО, 2009/31/ЕО, 2009/73/ЕО, 2010/31/ЕС, 2012/27/ЕС и 2013/30/ЕС на Европейския парламент и на Съвета, директиви 2009/119/ЕО и (ЕС) 2015/652 на Съвета и за отмяна на Регламент (ЕС) № 525/2013 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 328, 21.12.2018 г., стр. 1).

Член 5

Ролята на образец на сградите на публичните органи

1. Без да се засяга член 7 от Директива 2010/31/ЕС, всяка държава членка прави необходимото, така че от 1 януари 2014 г. 3 % от разгънатата застроена площ на отопляваните или охлаждаемите сгради, притежавана и ползвана от нейната централна администрация, да се санира всяка година с оглед на това да се постигнат поне минималните изисквания за енергийните характеристики, определени от съответната държава членка в приложение на член 4 от Директива 2010/31/ЕС.

Тези 3 % се изчисляват въз основа на разгънатата застроена площ на сградите с разгъната използваема застроена площ над 500 m², притежавани и ползвани от централната администрация на съответната държава членка, които към 1 януари всяка година не отговарят на националните минимални изисквания за енергийните характеристики, въведени съгласно член 4 от Директива 2010/31/ЕС. Посоченият праг се понижава до 250 m², считано от 9 юли 2015 г.

В случай че държава членка изисква задължението за ежегодно саниране на 3 % от разгънатата застроена площ да обхване и разгънатата застроена площ, притежавана и ползвана от административни ведомства на по-ниско ниво от централната администрация, 3-те процента се изчисляват въз основа на разгъната застроена площ на сградите с разгъната използваема застроена площ над 500 m², а от 9 юли 2015 г. — над 250 m², притежавана и ползвана от централната администрация и от административните ведомства на съответните държави членки, които на 1 януари всяка година не отговарят на националните минимални изисквания за енергийните характеристики, определени в изпълнение на член 4 от Директива 2010/31/ЕС.

При изпълнение на мерките за цялостно саниране на сградите на централната администрация в съответствие с първа алинея държавите членки могат да решат да разглеждат сградите като цяло, включващо фасадите, оборудването, експлоатацията и поддръжката на тези сгради.

Държавите членки изискват сградите на централната администрация с най-лоши енергийни характеристики да представляват приоритет от гледна точка на мерките за енергийна ефективност, когато това е разходно ефективно и технически осъществимо.

2. Държавите членки могат да решат да не въвеждат или да не прилагат изискванията, посочени в параграф 1, за следните категории сгради:

- а) сгради, официално защитени като част от определена среда или поради специфичната им архитектурна или историческа стойност, доколкото изпълнението на някои минимални изисквания за енергийните характеристики би довело до неприемлива промяна на техния характер или външен вид;
- б) сгради, притежавани от въоръжените сили или от централната администрация, които служат за целите на националната отбрана, освен военните общежития или офис сградите за служители на въоръжените сили и други служители, наети от националните органи на отбраната;
- в) сгради, използвани за храмове и за религиозни дейности.

3. Ако държава членка санира над 3 % от разгънатата застроена площ на централната администрация през дадена година, тя може да включи излишъка към годишния процент за саниране за всяка от предходните три или следващите три години.

▼B

4. В годишния процент за саниране на сградите на централната администрация държавите членки могат да включат нови сгради, ползвани и притежавани в замяна на конкретни сгради на централната администрация, разрушени в някоя от предходните две години, или на сгради, продадени, разрушени или извадени от употреба през някоя от предходните две години поради по-интензивното ползване на други сгради.

5. За целите на параграф 1 до 31 декември 2013 г. държавите членки изготвят и оповестяват публично списък на отопляваните и/или охлаждаемите сгради на централната администрация с разгъната използваема застроена площ над 500 m² и, считано от 9 юли 2015 г., над 250 m², с изключение на сградите, освободени от това изискване въз основа на параграф 2. Списъкът съдържа следните данни:

- а) разгънатата застроена площ в m²; както и
- б) енергийните характеристики на всяка сграда или съответните данни за енергията.

6. Без да се засяга член 7 от Директива 2010/31/ЕС, държавите членки могат да изберат алтернативен подход за параграфи 1 – 5 от настоящия член, при което предприемат други разходно ефективни мерки, в т.ч. основни ремонти и мерки за промяна на поведението на ползвателите, с цел до 2020 г. да се постигне такъв размер на икономии на енергия в отговарящите на условията сгради, притежавани и ползвани от централната им администрация, който да се равнява поне на изисквания съгласно параграф 1 размер, за което се докладва ежегодно.

За целите на алтернативния подход държавите членки могат да прогнозират икономии на енергия, до които би довело прилагането на параграфи 1 – 4, като използват стандартни стойности за потребление на енергия от референтни сгради на централната администрация преди и след санирането и в съответствие с прогнозната площ на техния сграден фонд. Категориите референтни сгради на централната администрация са представителни за сградния фонд на тази администрация.

Държавите членки, които избират алтернативния подход, известяват Комисията не по-късно от 31 декември 2013 г. за алтернативните мерки, които възнамеряват да приемат, като показват как биха постигнали равностойно подобряване на енергийните характеристики на сградите от сградния фонд на централната администрация.

7. Държавите членки насърчават публичните органи, в т.ч. на регионално и локално равнище, и органите за социално жилищно настаняване, чиято дейност се урежда от публичното право, при надлежно отчитане на съответните им компетентности и административно устройство, да:

- а) приемат план за енергийна ефективност, самостоятелен или като част от по-широкообхватен план за климата или околната среда, който да съдържа конкретни цели и действия за икономии на енергия и ефективност, с оглед да следват ролята на образец на сградите на централната администрация, посочена в параграфи 1, 5 и 6;
- б) въведат система за енергийно управление, включително енергийни обследвания, като част от прилагането на своя план;

▼B

в) използват, където е целесъобразно, дружества за енергийни услуги и договори за енергоспестяване с гарантиран резултат за финансиране на санирането и да изпълняват планове за поддържане и повишаване на енергийната ефективност в дългосрочен план.

*Член 6***Закупуване от публични органи**

1. Държавите членки правят необходимото централната администрация да закупува само продукти, услуги и сгради с високи показатели на енергийна ефективност, доколкото това не противоречи на разходната ефективност, икономическата осъществимост, устойчивостта в по-широк смисъл, техническата пригодност, както и на наличието на достатъчно конкуренция, съгласно посоченото в приложение III.

Задължението, предвидено в първа алинея, се прилага за договорите за закупуване на продукти, услуги и сгради от публичните органи, доколкото тези договори са на стойност, равна или по-висока от праговете, посочени в член 7 от Директива 2004/18/ЕО.

2. Задължението, посочено в параграф 1, се прилага към договорите на въоръжените сили само дотолкова, доколкото прилагането му не води до конфликт с характера и основната цел на дейността на въоръжените сили. Задължението не се прилага спрямо договори за доставка на военно оборудване, определени в Директива 2009/81/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно координирането на процедурите за възлагане на някои поръчки за договори в областта на строителството и на доставки и услуги от възлагащи органи или възложители в областта на отбраната и сигурността ⁽¹⁾.

3. Държавите членки насърчават публичните органи, в т.ч. на регионално и местно равнище, при надлежно отчитане на съответните им компетентности и административно устройство, да следват примера на централната си администрация да закупуват само продукти, услуги и сгради с високи показатели на енергийна ефективност. Държавите членки насърчават публичните органи, когато провеждат търгове за договори за услуги със значително енергийно съдържание, да направят оценка на възможността за сключване на дългосрочни договори за енергоспестяване с гарантиран резултат, които водят до дългосрочни икономии на енергия.

4. Без да се засяга параграф 1, при закупуване на пакет от продукти, обхванат като цяло от делегиран акт, приет в съответствие с Директива 2010/30 ЕС, държавите членки могат да изискват съвкупната енергийна ефективност да има приоритет пред енергийната ефективност на отделните продукти в пакета, като се закупи пакет от продукти, отговарящ на критерия за принадлежност към най-високия клас на енергийна ефективност.

⁽¹⁾ ОВ L 216, 20.8.2009 г., стр. 76.

▼ M3

Член 7

Задължение за икономии на енергия

1. Държавите членки трябва да постигнат кумулативни икономии на енергия при крайното потребление, които да са равни поне на:

- а) нови икономии ежегодно от 1 януари 2014 г. до 31 декември 2020 г. в размер на 1,5 % от обема на годишните продажби на енергия на крайни клиенти, осреднени за последния тригодишен период преди 1 януари 2013 г. Обемите продадена енергия, използвани в транспорта, могат частично или изцяло да се изключат от това изчисление;
- б) нови икономии ежегодно от 1 януари 2021 г. до 31 декември 2030 г. в размер на 0,8 % от годишното крайно енергийно потребление, осреднено за последния тригодишен период преди 1 януари 2019 г. Чрез дерогация от настоящото изискване Кипър и Малта постигат нови икономии ежегодно от 1 януари 2021 г. до 31 декември 2030 г. в размер на 0,24 % от годишното крайно енергийно потребление, осреднено за последния тригодишен период преди 1 януари 2019 г.

Държавите членки могат да отчитат икономии на енергия, които произтичат от мерки на политиката, независимо дали са въведени до 31 декември 2020 г. или след тази дата, при условие че тези мерки водят до нови отделни действия, осъществени след 31 декември 2020 г.

Държавите членки трябва да продължат да постигат нови годишни икономии, в съответствие с първа алинея, буква б) за десетгодишни периоди след 2030 г., освен ако прегледите от страна на Комисията до 2027 г. и на всеки десет години след това не покажат, че това не е необходимо за постигане на дългосрочните цели на Съюза за 2050 г. в областта на енергетиката и климата.

Държавите членки решават как да бъде разпределен изчисления размер на новите икономии във всеки от периодите, посочени в първа алинея, букви а) и б), при условие че в края на всеки период на задължения бъдат постигнати общите кумулативни икономии на енергия при крайното потребление.

2. При условие че държавите членки постигнат поне своето задължение за кумулативни икономии на енергия при крайното потребление, посочено в параграф 1, първа алинея, буква б), те могат да изчисляват размера на изискваните икономии на енергия по един или повече от следните начини:

- а) като прилагат процент на годишните икономии на енергия върху продажбите на енергия на крайни клиенти или върху крайното енергийно потребление, като средна стойност за последния тригодишен период преди 1 януари 2019 г.;
- б) като изключват изцяло или частично от базовото изчисление енергията, използвана в транспорта;
- в) като използват всяка от възможностите, посочени в параграф 4.

3. Когато държавите членки използват възможностите, предвидени в параграф 2, букви а), б) или в), те определят:

- а) собствения си процент на годишни икономии, който ще бъде използван при изчисляване на кумулативните им икономии на енергия при крайното потребление, което гарантира, че окончателният размер на техните нетни икономии на енергия не е по-нисък от изискваното съгласно параграф 1, първа алинея, буква б); и

▼ M3

- б) собственото си базово изчисление, което може да изключва изцяло или частично енергията, използвана в транспорта.
4. При спазване на параграф 5 всяка държава членка може:
- а) да извършва изчислението, изисквано по параграф 1, първа алинея, буква а) като използва стойности в размер на 1 % за 2014 г. и 2015 г.; 1,25 % за 2016 г. и 2017 г.; и 1,5 % за 2018 г., 2019 г. и 2020 г.;
 - б) да изключва от изчислението всички или част от продажбите на използваната енергия, по обем, по отношение на периода на задължения, посочен в параграф 1, първа алинея, буква а), или крайното енергийно потребление от промишлените дейности, изброени в приложение I към Директива 2003/87/ЕО, по отношение на периода на задължения, посочен в буква б) от тази алинея;
 - в) да отчита спрямо размера на изискваните икономии на енергия при крайното потребление икономии на енергия, постигнати в секторите на преобразуване, разпределение и пренос на енергия, включително чрез ефективни районни отоплителни и охлаждателни системи, в резултат от изпълнението на изискванията по член 14, параграф 4, член 14, параграф 5, буква б) и член 15, параграфи 1—6 и параграф 9. Държавите членки уведомяват Комисията за мерките на политиката, които са планирани по настоящата буква за периода от 1 януари 2021 г. до 31 декември 2030 г. като част от своите интегрирани национални планове в областта на енергетиката и климата. Въздействието на тези мерки се изчислява в съответствие с приложение V и се включва в тези планове;
 - г) да отчита спрямо размера на изискваните икономии на енергия при крайното потребление икономии на енергия от нови отделни действия, осъществени след 31 декември 2008 г., които продължават да оказват въздействие през 2020 г. по отношение на периода на задължения, обхванат от параграф 1, първа алинея, буква а) и след 2020 г. по отношение на периода, обхванат от параграф 1, първа алинея, буква б), и които могат да бъдат измерени и проверени;
 - д) да отчита спрямо размера на изискваните икономии на енергия при крайното потребление икономии на енергия, постигнати в резултат на мерки на политиката, при условие че може да се докаже, че тези мерки са довели до отделни действия, осъществени от 1 януари 2018 г. до 31 декември 2020 г., и водещи до икономии на енергия след 31 декември 2020 г.;
 - е) да изключва от изчислението на изискваните икономии на енергия, 30 % от проверимото количество енергия за собствени нужди, генерирано върху или във сгради в резултат на мерки на политиката за насърчаване на нови инсталации с технологии за енергия от възобновяеми източници;
 - ж) да отчита спрямо размера на изискваните икономии на енергия икономии на енергия, които надхвърлят изискваните икономии на енергия за периода на задължения от 1 януари 2014 г. до 31 декември 2020 г., при условие че те са резултат от отделни действия, осъществени в рамките на мерките на политиката по членове 7а и 7б, нотифицирани от държавите членки в националните им планове за действие за енергийна ефективност и докладвани в докладите им за напредъка в съответствие с член 24.

▼ M3

5. Държавите членки прилагат и изчисляват ефекта от избраните опции по параграф 4 поотделно за периодите на задължения, посочени в параграф 1, първа алинея, букви а) и б), както следва:

а) за изчисляването на размера на изискваните икономии на енергия за периода на задължения по параграф 1, първа алинея, буква а) държавите членки могат да използват посоченото в букви а)—г) от параграф 4. Всички избрани опции по параграф 4, взети в съвкупност, не надвишават 25 % от размера на икономии на енергия по параграф 1, първа алинея, буква а);

б) за изчисляването на размера на изискваните икономии на енергия за периода на задължения по параграф 1, първа алинея, буква б) държавите членки могат да използват посоченото в букви б)—ж) от параграф 4, при условие че отделните действия, посочени в буква г) от параграф 4 продължават да имат проверимо и измеримо въздействие след 31 декември 2020 г. Всички използвани опции по параграф 4, взети в съвкупност, не водят до намаляване с повече от 35 % на размера на икономии на енергия, изчислени в съответствие с параграфи 2 и 3.

Независимо от това дали в базовите си изчисления държавите членки изключват изцяло или частично използваната в транспорта енергия или използват някоя от опциите, посочени в параграф 4, те гарантират, че изчисленият нетен размер на нови икономии, който трябва да се постигне в крайното енергийно потребление в периода на задължения от 1 януари 2021 г. до 31 декември 2030 г., е не по-малко от стойността, която се получава при прилагане на процента на годишните икономии, посочени в параграф 1, първа алинея, буква б).

6. В съответствие с приложение III към Регламент (ЕС) 2018/1999 държавите членки описват в своите интегрирани национални планове в областта на енергетиката и климата изчислението на размера на икономии на енергия, които трябва да се постигнат за период на задължения от 1 януари 2021 г. до 31 декември 2030 г., посочени в параграф 1, първа алинея, буква б) от настоящия член, и ако е необходимо, обясняват по какъв начин са установени процентът на годишните икономии и базовото изчисление, както и кои от посочените в параграф 4 от настоящия член опции са използвани и до каква степен.

7. Икономии на енергия, постигнати след 31 декември 2020 г., не се отчитат в размера на изискваните икономии на енергия за периода на задължения от 1 януари 2014 г. до 31 декември 2020 г.

8. Чрез дерогация от параграф 1 от настоящия член, държавите членки, които разрешават на задължените страни да използват възможността, посочена в член 7а, параграф 6, буква б), могат за целите на параграф 1, първа алинея, буква а) от настоящия член да отчитат икономии на енергия, реализирани през всяка отделна година след 2010 г. и преди периода на задължения, посочен в параграф 1, първа алинея, буква а) от настоящия член, все едно че тези икономии на енергия са реализирани след 31 декември 2013 г. и преди 1 януари 2021 г., при условие че са налице всички следни обстоятелства:

а) между 31 декември 2009 г. и 31 декември 2014 г. схемата за задължения за енергийна ефективност е била в сила във всеки момент и е била включена в първия национален план за действие за енергийна ефективност на държавите членки, представен съгласно член 24, параграф 2;

▼ M3

- б) икономии са били генерирани по схемата за задължения;
- в) икономии са били изчислени в съответствие с приложение V;
- г) годините, за които тези икономии са отчетени като реализирани, са били докладвани в националните планове за действие за енергийна ефективност в съответствие с член 24, параграф 2.

9. Държавите членки гарантират, че икономии в резултат на мерките на политиката, посочени в член 7а, член 7б и член 20, параграф 6, са изчислени в съответствие с приложение V.

10. Държавите членки постигат размера на изискваните по параграф 1 от настоящия член икономии на енергия или чрез създаване на схема за задължения за енергийна ефективност по член 7а, или чрез предприемане на алтернативни мерки на политиката по член 7б. Държавите членки могат да комбинират схема за задължения за енергийна ефективност и алтернативни мерки на политиката.

11. При разработването на мерките на политиката за изпълнение на задълженията си за постигане на икономии на енергия, държавите членки вземат предвид необходимостта от намаляване на енергийната бедност в съответствие с критериите, определени от тях, и при отчитане на съществуващите практики в тази област, като изискват в подходяща степен дял от мерките за енергийна ефективност в рамките на националните им схеми за задължения за енергийна ефективност, алтернативните мерки на политиката или програмите и мерките, финансирани по линия на националния фонд за енергийна ефективност, да бъдат реализирани приоритетно в уязвими домакинства, включително домакинства, засегнати от енергийна бедност, и когато е целесъобразно, в сгради за социално жилищно настаняване.

В съответствие с Регламент (ЕС) 2018/1999 държавите членки включват в своите интегрирани национални доклади за напредъка в областта на енергетиката и климата информация за резултатите от мерките за намаляване на енергийната бедност в контекста на настоящата директива.

12. Държавите членки доказват, че в случаите на припокриване на въздействието на мерки на политиката или отделни действия не се извършва двойно отчитане на икономии на енергия.

*Член 7а***Схеми за задължения за енергийна ефективност**

1. В случаите, при които държавите членки решат да изпълнят своите задължения за постигане на размера на икономии на енергия по член 7, параграф 1 посредством схема за задължения за енергийна ефективност, те гарантират, че задължените страни по параграф 2 от настоящия член, действащи на територията на всяка държава членка, изпълняват своето изискване за кумулативни икономии на енергия при крайното потребление, посочено в член 7, параграф 1, без това да засяга посоченото в член 7, параграфи 4 и 5.

Когато е приложимо, държавите членки могат да решат задължените страни да изпълняват тези икономии, изцяло или частично, като вноска в националния фонд за енергийна ефективност в съответствие с член 20, параграф 6.

▼ M3

2. Държавите членки определят, на базата на обективни и недискриминационни критерии, задължени страни измежду енерго-разпределителните предприятия, предприятията за продажба на енергия на дребно и предприятията за разпределение на транспортни горива или предприятията за продажба на транспортни горива на дребно, действащи на тяхна територия. Размерът на икономии на енергия, необходим за изпълнение на задължението, се постига от задължените страни при крайните клиенти, посочени съответно от държавата членка, независимо от изчисленията, направени съгласно член 7, параграф 1, или ако държавата членка реши — посредством сертифицирани икономии на енергия от други страни, както е описано в параграф 6, буква а) от настоящия член.

3. Когато предприятията за продажба на енергия на дребно са определени като задължени страни съгласно параграф 2, държавите членки гарантират, че при изпълнение на своите задължения предприятията за продажба на енергия на дребно не създават никакви пречки на потребителите да преминат от един доставчик към друг.

4. Държавите членки изразяват размера на икономии на енергия, които се изискват от всяка задължена страна, или като крайно, или като първично енергийно потребление. Избраният метод за изразяване на размера на изискваните икономии на енергия се използва и за изчисляване на декларираните от задължените страни икономии. Прилагат се коефициентите за преобразуване, посочени в приложение IV.

5. Държавите членки въвеждат системи за измерване, контрол и проверка, в рамките на които се извършва документирана проверка на поне една представителна извадка със статистически значим дял от мерките за подобряване на енергийната ефективност, реализирани от задължените страни. Измерването, контролът и проверката по тази система се извършват независимо от задължените страни.

6. В рамките на схемата за задължения за енергийна ефективност държавите членки могат да предприемат едно от следните действия или и двете действия:

- а) да разрешават на задължените страни да отчитат в рамките на изпълнението на своето задължение сертифицирани икономии на енергия, постигнати от доставчици на енергийни услуги или други трети страни, включително когато задължените страни насърчават мерки чрез други одобрени от държавата организации или чрез публични органи, като мерките може да включват или да не включват официални форми на партньорство, както и да бъдат съчетавани с други източници на финансиране. В случаите, при които държавите членки разрешават подобна практика, те гарантират, че сертифицирането на икономии на енергия следва процес на одобряване, който е въведен в държавите членки, който е ясен, прозрачен и открит за всички участници на пазара и с който се цели свеждане до минимум на разходите за сертифициране;
- б) да разрешават на задължените страни да отчитат икономии на енергия, постигнати в определена година, като икономии постигнати през всяка от четирите предходни или трите следващи години, при условие че не се излиза извън периодите на задължения, установени в член 7, параграф 1.

Държавите членки оценяват и ако е целесъобразно предприемат мерки за свеждане до минимум на въздействието на преките и непреките разходи на схемите за задълженията за енергийна ефективност върху конкурентоспособността на енергоемките промишлени сектори, изложени на международна конкуренция.

▼ M3

7. Всяка година държавите членки публикуват икономии на енергия, постигнати от всяка задължена страна или всяка подкатегория задължена страна, както и общия размер на икономии на енергия в рамките на схемата.

*Член 7б***Алтернативни мерки на политиката**

1. В случаите, при които държавите членки решат да изпълняват своите задължения за постигане на изискваните по член 7, параграф 1 икономии на енергия посредством алтернативни мерки на политиката, те гарантират, без да се засяга член 7, параграфи 4 и 5, постигането на изискваните по член 7, параграф 1 икономии на енергия при крайните клиенти.

2. За всички мерки с изключение на свързаните с данъчното облагане държавите членки въвеждат системи за измерване, контрол и проверка, в рамките на които се извършва документирана проверка на поне една представителна извадка със статистически значим дял от мерките за подобряване на енергийната ефективност, въведени от участващите или изпълняващите страни. Измерването, контролът и проверката се извършват независимо от участващите или изпълняващите страни.

▼ B*Член 8***Енергийни обследвания и системи за управление на енергията**

1. Държавите членки насърчават наличието за всички крайни клиенти на висококачествени енергийни обследвания, които са разходно ефективни и:

- а) се извършват по независим начин от квалифицирани и/или акредитирани експерти в съответствие с критериите за квалификация; или
- б) се осъществяват и наблюдават от независими органи съгласно националното законодателство.

Посочените в първа алинея енергийни обследвания могат да се извършват от вътрешни експерти или лица, извършващи енергийни обследвания, при положение че съответната държава членка е въвела схема за осигуряване и проверка на качеството на обследванията, в т.ч. ако е целесъобразно – годишна произволна извадка от най-малкото статистически значим процентен дял от всички енергийни обследвания, които провеждат.

За да се гарантира високо качество на енергийните обследвания и системите за управление на енергията, държавите членки установяват прозрачни и недискриминационни минимални критерии за енергийните обследвания, основани на приложение VI.

При енергийните обследвания не се включват клаузи, които да препятстват трансфера на констатациите от обследването към квалифициран/акредитиран доставчик на енергийни услуги, при условие че клиентът не възразява.

2. Държавите членки разработват програми за насърчаване на МСП да преминат през енергийни обследвания, както и за последващо прилагане впоследствие на препоръките от тези обследвания.

▼B

На основата на прозрачни и недискриминационни критерии и без да се засяга правото на Съюза в областта на държавната помощ, държавите членки могат да създадат схеми за подпомагане на МСП, в т.ч. ако те са сключили доброволни споразумения – да покрият разходите за енергийно обследване и за прилагане на препоръките от обследването за висока ефективност на разходите, ако бъдат изпълнени предлаганите мерки.

Държавите членки представят на вниманието на МСП, включително чрез съответните представителни посреднически организации, конкретни примери как системите за енергийно управление могат да подпомогнат тяхната търговска дейност. Комисията подпомага държавите членки, като оказва подкрепа за обмена на най-добри практики в тази област.

3. Държавите членки разработват и програми за повишаване на осведомеността на домакинствата относно ползите от такива обследвания посредством подходящи консултантски услуги.

Държавите членки насърчават изготвянето на програми за обучение за квалификация на лицата, извършващи енергийни обследвания, с цел да се улесни осигуряването на достатъчен брой експерти.

4. Държавите членки правят необходимото предприятията, които не са МСП, да бъдат подложени на енергийно обследване, което да бъде извършено по независим и разходно ефективен начин от квалифицирани и/или акредитирани експерти или да бъде осъществено и наблюдавано от независими органи съгласно националното законодателство, до 5 декември 2015 г. и поне веднъж на четири години след датата на предходното енергийно обследване.

5. Енергийните обследвания се считат за отговарящи на изискванията по параграф 4, когато те се провеждат по независим начин, в съответствие с минимални критерии, основани на приложение VI, и в изпълнение на доброволни споразумения, сключени между организации от заинтересовани страни и упълномощен орган и наблюдавани от съответната държава членка или от други органи, на които компетентните власти са възложили съответното задължение, или от Комисията.

Достъпът на участници на пазара, предлагащи енергийни услуги, се основава на прозрачни и недискриминационни критерии.

6. Предприятията, които не са МСП и които прилагат система за управление на енергията или на околната среда, която е сертифицирана от независим орган съобразно съответните европейски или международни стандарти, се освобождават от изискванията по параграф 4, при условие че държавите членки гарантират, че въпросната система за управление включва енергийно обследване в съответствие с минимални критерии, основани на приложение VI.

7. Енергийните обследвания могат да бъдат самостоятелни или част от по-широкообхватен одит за въздействието върху околната среда. Държавите членки могат да поискат в рамките на енергийно обследване да бъде извършена оценка на техническата и икономическата осъществимост на свързване към съществуваща или планирана районна отоплителна или охладителна мрежа.

Без да се засяга правото на Съюза в областта на държавната помощ, държавите членки могат да прилагат схеми за стимулиране и подпомагане на изпълнението на препоръките от енергийните обследвания и други подобни мерки.

▼B*Член 9***▼M7****Измерване на потреблението на природен газ**

1. Държавите членки гарантират, че доколкото това е технически осъществимо, финансово разумно и пропорционално спрямо потенциалните икономии на енергия, крайните потребители на природен газ са оборудвани с индивидуални измервателни уреди на конкурентни цени, които точно отразяват действителното енергийно потребление на съответния краен потребител и които дават информация за действителното време на потреблението.

▼B

Такъв индивидуален измервателен уред на конкурентна цена се осигурява, когато:

- а) се подменя съществуващ уред, освен в случаите, когато това е технически невъзможно или нерентабилно по отношение на очакваните потенциални икономии в дългосрочен план;
- б) се прави свързване на нова сграда или основен ремонт на съществуваща сграда, както е посочено в Директива 2010/31/ЕС.

▼M7

2. Когато и доколкото държавите членки прилагат интелигентни измервателни системи и са въвели интелигентни измервателни уреди за природен газ в съответствие с Директива 2009/73/ЕО:

▼B

- а) те правят необходимото измервателните системи да осигуряват информация на крайните клиенти относно реалния период на потребление, както и да се вземат изцяло под внимание целите за енергийна ефективност и ползите за крайния клиент при формулиране на минимално допустимите функционални характеристики на измервателните уреди и задълженията, наложени на участниците на пазара;
- б) те гарантират сигурността на интелигентните измервателни уреди и предаването на данни, както и неприкосновеността на личния живот на крайните клиенти, при спазване на съответното законодателство на Съюза относно защита на данните и неприкосновеността на личния живот;

▼M7

▼B

- д) те изискват по време на инсталирането на интелигентни измервателни уреди на потребителите да се дават подходящи съвети и информация, по-специално за пълния потенциал на тези уреди по отношение на управлението на отчитането на показанията и наблюдението на енергопотреблението.

▼M3

▼ M3

*Член 9а***Отчитане на отоплението, охлаждането и топлата вода за битови нужди**

1. Държавите членки гарантират, че за районните отоплителни и охладителни системи и топлата вода за битови нужди крайните клиенти получават измервателни уреди на конкурентни цени, които отразяват вярно тяхното реално енергопотребление.
2. В случаите, когато топлинна енергия, енергия за охлаждане или топла вода за битови нужди за дадена сграда се подават от централен източник, обслужващ множество сгради, или от районна отоплителна или районна охладителна система, при топлообменника или точката на доставка се монтира измервателен уред.

*Член 9б***Отчитане на разпределението и дялово разпределяне на разходите за отопление, охлаждане и топла вода за битови нужди**

1. В многофамилните и многофункционалните сгради с централен източник на топлинна енергия или централен източник на енергия за охлаждане, или снабдявани от районна отоплителна или районна охладителна система, се инсталират индивидуални измервателни уреди за измерване на консумацията на топлинна енергия, енергия за охлаждане или топла вода за битови нужди във всяка обособена част от сградата, когато това е технически осъществимо и икономически ефективно от гледна точка на пропорционалността спрямо потенциалните икономии на енергия.

В случаите, при които използването на индивидуални измервателни уреди не е технически осъществимо или икономически ефективно за измерване на потреблението на топлинната енергия във всяка обособена част от сградата, се използват индивидуални топлинни разпределители за определяне на потреблението на топлинна енергия при всеки радиатор, освен ако въпросната държава членка докаже, че монтирането на подобни топлинни разпределители не би било икономически ефективно. В такива случаи може да бъде разгледана възможността за използване на алтернативни икономически ефективни методи за измерване на потреблението на топлинна енергия. Общите критерии, методологии и/или процедури за определяне на техническата неосъществимост и липсата на икономическа ефективност се определят ясно и се публикуват от всяка държава членка.

2. Независимо от разпоредбите на параграф 1, първа алинея индивидуални измервателни уреди се предоставят за топла вода за битови нужди в нови многофамилни сгради и в жилищната част на нови многофункционални сгради, които са оборудвани с централен източник на топлинна енергия за топла вода за битови нужди или се снабдяват от районни отоплителни системи.
3. В случаите, при които многофамилни или многофункционални сгради се снабдяват от районна отоплителна или районна охладителна система, или когато в такива сгради преобладават собствени, общи за сградата отоплителни или охладителни системи, с цел осигуряване на прозрачност и точност на отчитането на индивидуалното потребление държавите членки гарантират, че разполагат с прозрачни, обществено достъпни национални правила за разпределение на разходите за потреблението на топлинна енергия, енергия за охлаждане или топла вода за битови нужди в такива сгради. Когато е целесъобразно, тези правила включват насоки за начина на разпределяне на разходите за енергия, която се използва по следния начин:

- a) топла вода за битови нужди;

▼ M3

- б) топлинна енергия, отдавана от сградната инсталация и с цел отопление на общите помещения, когато стълбищата и коридорите са оборудвани с радиатори;
- в) с цел отопляване или охлаждане на апартаментите.

*Член 9в***Изискване за дистанционно отчитане**

1. За целите на членове 9а и 9б измервателните уреди или топлинните разпределители, монтирани след 25 октомври 2020 г., са устройства с дистанционно отчитане. Условието за техническата приложимост и икономическата ефективност, установени в член 9б, параграф 1, продължават да се прилагат.
2. До 1 януари 2027 г. съответните измервателни уреди и топлинните разпределители, които вече са инсталирани, но не са с възможност за дистанционно отчитане, трябва или да бъдат преустроени така, че да могат да се отчитат дистанционно, или да бъдат заменени с уреди с възможност за дистанционно отчитане, освен ако съответната държава членка не докаже, че това е икономически неефективно.

▼ B*Член 10***▼ M7****Информация за фактурирането на потреблението на природен газ**

1. В случаите, при които крайните клиенти не разполагат с интелигентните измервателни уреди, посочен в Директива 2009/73/ЕО, държавите членки трябва да направят необходимото, така че до 31 декември 2014 г. информацията за фактурирането относно потреблението на природен газ да стане надеждна, точна и да се основава на действителното потребление, в съответствие с приложение VII, точка 1.1, когато това е технически възможно и икономически оправдано.

▼ B

Това задължение може да бъде изпълнено чрез система за редовно самоотчитане от крайните клиенти, при която те предават показанията от своя измервателен уред на енергийния доставчик. Единствено когато крайният клиент не предаде показанията от измервателния си уред за даден период на фактуриране, фактурирането се основава на прогнозно потребление или на фиксирана стойност.

▼ M7

2. Измервателните уреди, инсталирани в съответствие с Директива 2009/73/ЕО, предоставят точна информация за фактурирането, основана на реалното потребление. Държавите членки гарантират, че крайните клиенти имат възможност за лесен достъп до допълнителна информация относно предходно потребление, която позволява подробни самостоятелни проверки.

▼ B

Допълнителната информация относно предходното потребление включва:

- а) кумулативни данни за срок от поне три предходни години или за периода от влизането в сила на договора за доставка, ако той е по-кратък. Данните съответстват на интервалите, за които е предоставена информацията от честото фактуриране;

▼B

- б) подробни данни според времето на използване за който и да е ден, седмица, месец и година. Тези данни се предоставят на крайния клиент чрез Интернет или чрез интерфейса на измервателния уред, като обхваща срок от поне 24 предходни месеца или периода от влизането в сила на договора за доставка, ако той е по-кратък.
3. Независимо дали са инсталирани интелигентни измервателни уреди, държавите членки:
- а) изискват – доколкото информацията за енергийното фактуриране и за предходното потребление на крайните клиенти е налична – по искане на крайния клиент тази информация да се предоставя на доставчик на енергийни услуги, посочен от съответния краен клиент;
 - б) правят необходимото на крайните клиенти да се предложи опция за електронна информация за фактурирането и електронни фактури и че при поискване те получават ясно и разбираемо обяснение за начина на изчисляване на тяхната сметка, особено когато сметките не се основават на действително потребление;
 - в) гарантират, че наред с фактурата на крайните клиенти се предоставя и подходяща информация, която съдържа подробно описание на текущите енергийни цени, в съответствие с приложение VII;
 - г) могат да постановят, че по искане на крайния клиент информацията, съдържаща се в тези сметки, не се приема като искане за плащане. В подобни случаи държавите членки гарантират, че доставчиците на енергийни източници предлагат гъвкави условия за самите плащания;
 - д) изискват на потребителите да се предоставят при поискване информация и оценка на разходите за енергия своевременно и в лесно разбираем формат, който им позволява да сравняват търговските условия на сходна основа.

▼M3*Член 10а***Информация за фактурирането и потреблението на отопление, охлаждане и топла вода за битови нужди**

1. Когато са инсталирани измервателни уреди или топлинни разпределители, държавите членки гарантират, че информацията за фактурирането и потреблението е надеждна, точна и се основава на реалното потребление или на показанията на топлинния разпределител, в съответствие с приложение VIIа, точки 1 и 2 за всички крайни ползватели, а именно за физически или юридически лица, които купуват топлинна енергия, енергия за охлаждане или топла вода за битови нужди за собствено крайно потребление, или физически или юридически лица, които се помещават в отделна сграда или в обособена част в многофамилните или многофункционалните сгради, които се снабдяват с топлинна енергия, енергия за охлаждане или топла вода за битови нужди от централен източник, които нямат пряк или индивидуален договор с доставчик на енергия.

Това задължение може, когато дадена държава членка предвижда това, и с изключение на случаите, когато се измерва разпределението на потреблението въз основа на топлинни разпределители съгласно член 9б, да бъде изпълнено чрез система за редовно самоотчитане от крайния клиент или крайния ползвател, при която той предава показанията от своя измервателен уред. Единствено когато крайният клиент или крайният ползвател не е предал показанията от измервателния си уред за даден период на фактуриране, фактурирането се основава на оценка на потреблението или на фиксирана стойност.

▼ **M3**

2. Държавите членки:

- а) изискват — в случай, че има налична информация за фактурирането на енергията и за предходното потребление или показания на топлинния разпределител на крайните ползватели — тази информация да се предоставя, по искане на крайния ползвател, на посочен от крайния ползвател доставчик на енергийни услуги;
- б) гарантират, че на крайните клиенти се предлага опция за електронна информация за фактурирането и електронни фактури;
- в) гарантират, че на всички крайни ползватели се предоставя ясна и разбираема информация за фактурирането, в съответствие с приложение VIIa, точка 3; и
- г) насърчават киберсигурността и гарантират правото на неприкосновеност на личния живот и защитата на данните на крайните ползватели в съответствие с приложимото право на Съюза.

Държавите членки могат да предвидят, че по искане на крайния клиент, предоставянето на информация за фактурирането не се счита за искане за плащане. В такива случаи държавите членки гарантират предлагането на гъвкави схеми за действително плащане.

3. Държавите членки решават кой трябва да отговаря за предоставянето на информацията по параграфи 1 и 2 за крайните ползватели, които нямат пряк или индивидуален договор с доставчик на енергия.

Член 11▼ **M7**

Разходи за достъп до информация за измерването и до информация за фактурирането на потреблението на природен газ

▼ **M3**

Държавите членки трябва да гарантират, че крайните клиенти получават безплатно всички свои сметки за потребление на енергия и информация за фактурирането, както и че разполагат с безплатен достъп по подходящ начин до данните за своето потребление.

Член 11a

Разходи за достъп до информация за отчитането, фактурирането и потреблението на отопление, охлаждане и топла вода за битови нужди

1. Държавите членки гарантират, че крайните ползватели получават безплатно всички свои сметки за потребление на енергия и информация за фактурирането, както и че разполагат с безплатен достъп по подходящ начин до данните за своето потребление.

2. Независимо от посоченото в параграф 1 от настоящия член, разпределението на разходите за информация за фактурирането по отношение на индивидуалното потребление на енергия за отопление, охлаждане и топла вода за битови нужди в многофамилни и многофункционални сгради съгласно член 9б се извършва без да се калкулира печалба. Разходите, произтичащи от възлагането на тази задача на трета страна, обикновено доставчик на услуги или местен доставчик на енергия, които покриват измерването, дяловото разпределяне и отчитането на реалното индивидуално потребление в такива сгради, могат да бъдат прехвърлени на крайните ползватели, доколкото тези разходи са разумни.

▼ M3

3. За да се гарантира, че разходите за посочените в параграф 2 услуги по отчитане на разпределението са разумни, държавите членки могат да стимулират конкуренцията в този сектор на услугите, като предприемат необходимите мерки, например като препоръчват или по друг начин насърчават използването на тръжни процедури и/или използването на оперативно съвместими устройства и системи, улесняващи смяната на доставчиците на услуги.

▼ B*Член 12***Програма за информиране и овластяване на потребителите**

1. Държавите членки предприемат подходящи мерки за насърчаване и улесняване на ефикасното използване на енергия от дребните потребители на енергия, включително битовите потребители. Тези мерки могат да бъдат част от национална стратегия.

2. За целите на параграф 1 тези мерки включват един или повече от елементите, изброени в буква а) или б):

а) поредица от инструменти и политики за насърчаване на промени в поведението, които могат да включват:

i) фискални стимули;

ii) достъп до финансиране, безвъзмездни средства или субсидии;

iii) предоставяне на информация;

iv) примерни проекти;

v) дейности на работното място;

б) начини и средства за включване на потребителите и потребителските организации в евентуалното въвеждане на интелигентни измервателни уреди чрез информиране относно:

i) разходно ефективните и лесно постижими промени в използването на енергия;

ii) мерките за енергийна ефективност.

*Член 13***Санкции**

Държавите членки въвеждат правилата относно санкциите, приложими в случай на неспазване на националните разпоредби, приети в съответствие с ► **M7** членове от 7 до 11a ◀ и член 18, параграф 3, и предприемат необходимите мерки, за да гарантират тяхното прилагане. Предвидените санкции са ефективни, пропорционални и възпиращи. Държавите членки уведомяват Комисията за тези разпоредби до 5 юни 2014 г. и незабавно я нотифицират за всяко последващо изменение, свързано с тях.

ГЛАВА III

ЕФЕКТИВНОСТ НА ЕНЕРГОСНАБДЯВАНЕТО

Член 14

Насърчаване на ефективността при отоплението и охлаждането

1. До 31 декември 2015 г. държавите членки извършват и уведомяват Комисията за всеобхватна оценка на потенциала за прилагане на високоефективното комбинирано производство на енергия и на ефективни районни отоплителни и охладителни системи, в която се съдържа информацията, посочена в приложение VIII. Ако вече са извършили равностойна оценка, те уведомяват за това Комисията.

Във всеобхватната оценка се отчита изцяло анализът на националния потенциал за високоефективно комбинирано производство на енергия, извършен съгласно Директива 2004/8/ЕО.

По искане на Комисията оценката се актуализира и представя на Комисията на всеки пет години. Комисията отправя такова искане поне една година преди съответната дата.

2. Държавите членки приемат политики, които насърчават надлежното отчитане на местно и регионално равнище на потенциала на използване на ефективни отоплителни и охладителни системи, по-специално системи, използващи високоефективно комбинирано производство на енергия. Отчита се и потенциалът за развитие на местни и регионални пазари на топлинна енергия.

3. За целите на посочената в параграф 1 оценка държавите членки извършват анализ на разходите и ползите, който обхваща техните територии и се основава на климатичните условия, икономическата осъществимост и техническата съвместимост в съответствие с приложение IX, част 1. Анализът на разходите и ползите е в състояние да улесни намирането на най-ефективните по отношение на ресурсите и разходите решения за посрещане на нуждите от отопление и охлаждане. Анализът на разходите и ползите може да бъде част от екологична оценка съгласно Директива 2001/42/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 27 юни 2001 г. относно оценката на последиците на някои планове и програми върху околната среда ⁽¹⁾.

4. Когато в оценката, посочена в параграф 1, и в анализа, посочен в параграф 3, се набележи потенциал за прилагане на високоефективно комбинирано производство на енергия и/или ефективно районно отопление и охлаждане, ползите от които превишават разходите, държавите членки предприемат подходящи мерки за развитие на ефективна отоплителна и охладителна инфраструктура и/или за подпомагане на развитието на високоефективно комбинирано производство на енергия и използване на топлинна и охладителна енергия, генерирани на база отпадна топлина и възобновяеми енергийни източници, в съответствие с параграфи 1, 5, и 7.

Ако в оценката, посочена в параграф 1, и в анализа, посочен в параграф 3, не бъде отчетен потенциал, ползите от който да превишават разходите, в т.ч. административните разходи за извършване на посочения в параграф 5 анализ на разходите и ползите, съответната държава членка може да освободи инсталациите от предвиденото в посочения параграф изискване.

⁽¹⁾ ОВ L 197, 21.7.2001 г., стр. 30.

▼B

5. Държавите членки правят необходимото да се извърши анализ на разходите и ползите в съответствие с приложение IX, част 2, когато след 5 юни 2014 г.:

- а) се планира нова топлоелектрическа инсталация за производство на електроенергия с обща входяща топлинна мощност над 20 MW, за да бъдат оценени разходите и ползите от проектиране на инсталация, която да функционира като инсталация за високоефективно комбинирано производство на енергия;
- б) се извършва значително преоборудване на съществуваща топлоелектрическа инсталация за производство на електроенергия с обща входяща топлинна мощност над 20 MW, за да бъдат оценени разходите и ползите от преоборудване на инсталацията като инсталация за високоефективно комбинирано производство на енергия;
- в) се планира или се извършва значително преоборудване на промишлена инсталация с обща входяща топлинна мощност над 20 MW, която генерира отпадна топлина на полезно температурно ниво, за да бъдат оценени разходите и ползите от използването на отпадната топлина за задоволяване на икономически оправдано търсене, в т.ч. чрез комбинирано производство на енергия, както и от свързването на тази инсталация с районна отоплителна или охладителна мрежа;
- г) когато се планира нова районна отоплителна и охладителна мрежа или при съществуваща районна отоплителна или охладителна мрежа се планира нова инсталация за производство на енергия с обща входяща топлинна мощност над 20 MW, или се налага значително преоборудване на съществуваща инсталация, за да бъдат оценени разходите и ползите от оползотворяване на отпадната топлина от съседни промишлени инсталации.

Монтирането на оборудване, с което да се улавя въглероден диоксид, произведен от горивна инсталация, с оглед на съхранението му в геоложки формации в съответствие с Директива 2009/31/ЕО, не се счита за преоборудване за целите по букви б), в) и г) от настоящия параграф.

Държавите членки могат да изискат посоченият в букви в) и г) анализ на разходите и ползите да бъде извършен в сътрудничество с дружествата, отговарящи за експлоатацията на районни отоплителни и охладителни мрежи.

6. Държавите членки могат да освободят от изискванията по параграф 5:

- а) инсталациите за производство на електроенергия през пиковите часове и резервните инсталации за производство на електроенергия, запланувани да работят при по-малко от 1 500 експлоатационни часа годишно като плаваща средна стойност, изчислена за период от пет години, въз основа на създадена от държавите членки процедура за проверка, с която се гарантира, че този критерий за освобождаване е изпълнен;
- б) инсталациите за ядрена енергия;
- в) инсталациите, които е необходимо да бъдат разположени в близост до геоложка формация за съхранение на въглероден диоксид, одобрено съгласно Директива 2009/31/ЕО.

Държавите членки могат да установят прагове, изразени посредством наличното количество полезна отпадна топлина, търсенето на топлина или разстоянието между промишлените инсталации и районните отоплителни мрежи, за освобождаване на отделните инсталации от разпоредбите на параграф 5, букви в) и г).

Държавите членки уведомяват Комисията за освобождавания, приети по настоящия параграф, до 31 декември 2013 г., а след това и за всички последващи промени в тях.

▼B

7. Държавите членки приемат критерии за предоставяне на разрешения по член 7 от Директива 2009/72/ЕО или равностойни критерии за разрешение, така че:

- а) да се вземат предвид резултатите от всеобхватната оценка, посочена в параграф 1;
- б) да се осигури спазване на изискванията по параграф 5; както и
- в) да се вземат предвид резултатите от анализа на разходите и ползите по параграф 5.

8. Държавите членки могат да освободят отделни инсталации от изисквания, свързани с критериите за предоставяне на разрешения или с равностойните критерии за разрешения по параграф 7, да осъществяват опции, ползите от които превишават разходите по тях, ако за това са налице наложителни причини от правен или финансов характер или причини, свързани със собствеността. В такива случаи съответните държави членки представят на Комисията обосновано уведомление за решението си в рамките на три месеца от неговото вземане.

9. Параграфи 5, 6, 7 и 8 от настоящия член се прилагат за инсталации, обхванати от Директива 2010/75/ЕС, без да се засягат нейните разпоредби.

10. На базата на хармонизираните референтни стойности на ефективността, посочени в приложение II, буква е), държавите членки осигуряват възможност произходът на електроенергията, произведена чрез високоефективно комбинирано производство на енергия, да се гарантира в съответствие с обективни, прозрачни и недискриминационни критерии, определени от всяка държава членка. Държавите членки правят необходимото тези гаранции за произход да съответстват на изискванията, както и да съдържат поне информацията, посочена в приложение X. Държавите членки взаимно признават своите гаранции за произход, изключително като доказателство за информацията, посочена в настоящия параграф. Всеки отказ за признаване на гаранция за произход като такова доказателство, по-специално поради причини, свързани с предотвратяването на измами, трябва да се основава на обективни, прозрачни и недискриминационни критерии. Държавите членки уведомяват Комисията за всеки такъв отказ и за основанията за него. В случай на отказ да бъде призната гаранция за произход Комисията може да приеме решение да принуди отказалата страна да признае гаранцията, по-специално с оглед на обективните, прозрачни и недискриминационни критерии, на които се основава подобно признаване.

Комисията се оправомощава да преразглежда, посредством делегирани актове в съответствие с член 23 от настоящата директива, хармонизираните референтни стойности на ефективността, посочени в Решение за изпълнение 2011/877/ЕС на Комисията ⁽¹⁾, въз основа на Директива 2004/8/ЕО до 31 декември 2014 г.

11. Държавите членки правят необходимото цялата достъпна помощ за комбинирано производство на енергия да се насочва към електроенергията, произвеждана чрез високоефективно комбинирано производство на енергия, а отпадната топлина да се използва ефективно за постигане на икономии на първична енергия. Публичната подкрепа за комбинираното производство на енергия и за производството на енергия от районни топлоцентрали и мрежи се подчинява на правилата за държавна помощ в случаите, при които тези правила са приложими.

⁽¹⁾ ОВ L 343, 23.12.2011 г., стр. 91.

Член 15

Преобразуване, пренос и разпределение на енергия

1. Държавите членки правят необходимото националните енергийни регулаторни органи да обръщат надлежно внимание на енергийната ефективност, когато изпълняват регулаторните задачи, предвидени в директиви 2009/72/ЕО и 2009/73/ЕО, относно решенията си във връзка с експлоатацията на газовата и електроенергийната инфраструктура.

По-специално държавите членки правят необходимото националните енергийни регулаторни органи, като разработват мрежовите тарифи и разпоредби в рамките на Директива 2009/72/ЕО и като вземат предвид разходите и ползите, свързани с всяка мярка, да предоставят стимули за мрежовите оператори да осигуряват системни услуги на мрежовите потребители, даващи им възможност да реализират мерки за подобряване на енергийната ефективност в контекста на продължаващото въвеждане на интелигентни енергийни мрежи.

Тези системни услуги могат да се определят от оператора на системата и не следва да имат неблагоприятен ефект върху сигурността на системата.

По отношение на електроенергията държавите членки правят необходимото регулирането на мрежите, както и мрежовите тарифи да съответстват на критериите по приложение XI, като се вземат под внимание насоките и кодексите, разработени съгласно Регламент (ЕО) № 714/2009.

2. До 30 юни 2015 г. държавите членки правят необходимото:

а) за предприемане на оценка на потенциала за енергийна ефективност на своята инфраструктура за газ и електроенергия, по-специално във връзка с преноса, разпределението, управлението на натоварването и оперативната съвместимост, както и със свързването към инсталации за производство на енергия, в т.ч. възможности за достъп за микрогенератори на енергия;

б) за идентифициране на конкретни мерки и инвестиции за въвеждане на разходно ефективни подобрения на енергийната ефективност в мрежовата инфраструктура, с график за тяхното въвеждане.

2а. До 31 декември 2020 г. Комисията, след като се консултира със съответните заинтересовани страни, изготвя обща методология, за да насърчава операторите на мрежи да намаляват загубите, да прилагат икономически и енергийно ефективна инвестиционна програма в инфраструктурата и да отчитат правилно енергийната ефективност и гъвкавостта на мрежата.

3. Държавите членки могат да разрешат елементи от схемите и тарифните структури, които имат социална цел във връзка с мрежовия пренос и разпределението на енергия, при условие че отрицателните ефекти върху преносната или разпределителната мрежа бъдат сведени до необходимия минимум и че те не са значително по-големи от постиганата социална цел.

▼B

4. Държавите членки правят необходимото за премахване на онези стимули в тарифите за пренос и разпределение, които са в ущърб на общата ефективност (в т.ч. на енергийната ефективност) на производството, преноса, разпределението и доставките на електроенергия или на стимулите, които могат да пречат на включването на оптимизацията на потреблението в балансирането на пазарите и предоставянето на допълнителни услуги. Държавите членки осигуряват стимулиране на операторите на мрежи с цел подобряване на ефективността при проектирането и функционирането на инфраструктурите и, в рамките на Директива 2009/72/ЕО, правят необходимото тарифите да позволяват на доставчиците да повишават участието на потребителите в ефективността на системата, в т.ч. чрез оптимизиране на потреблението в зависимост от националните обстоятелства.

5. ► **M7** ————— ◀

▼M7

Операторите на преносни системи и операторите на разпределителни системи спазват изискванията, посочени в приложение XII.

▼B

Държавите членки могат по-специално да улеснят включването към енергийната мрежова система на електроенергия, произведена при високоефективно комбинирано производство на енергия от малките агрегати и микроагрегатите за комбинирано производство на енергия. Държавите членки предприемат, когато е целесъобразно, мерки за насърчаване на операторите на мрежи да възприемат опростен процес на уведомяване (процес на „инсталиране и информизиране“) при инсталирането на микроагрегати за комбинирано производство на енергия, за да се опростят и съкратят процедурите за предоставяне на разрешения на отделните граждани и монтажници.

6. Като спазват изискванията във връзка с поддържането на надеждност и безопасност на електроенергийната мрежа, държавите членки предприемат подходящи стъпки, за да осигурят – когато това е технически и икономически съвместимо с начина на обслужване на инсталацията за високоефективно комбинирано производство на енергия – възможност операторите на инсталации за високоефективно комбинирано производство на енергия да предлагат балансиращи услуги и други оперативни услуги на равнището на операторите на преносни системи или операторите на разпределителни системи. Операторите на преносни системи и операторите на разпределителни системи гарантират включването на подобни услуги в тържен процес за услуги, който да бъде прозрачен, недискриминационен и да подлежи на проверка.

Където това е уместно, държавите членки могат да изискват от операторите на преносни системи и операторите на разпределителни системи да насърчават разполагането на инсталации за високоефективно комбинирано производство на енергия в близост до области с подобно търсене, чрез намаляване на таксите за свързване и използване на системата.

7. Държавите членки могат да разрешат на производителите на електроенергия от високоефективно комбинирано производство на енергия, желаещи да бъдат свързани към мрежата, да обявят търг за техническото осъществяване на свързването.

▼M7

—————

▼B

9. При докладване по Директива 2010/75/ЕС и без да се засяга член 9, параграф 2 от същата директива, държавите членки обмислят възможността да включат информация относно равнищата на енергийна ефективност на инсталации, в които се извършва изгаряне на горива, с обща номинална входяща топлинна мощност от 50 MW или повече, от гледна точка на най-добрите налични техники, разработени съгласно Директива 2010/75/ЕС и Директива 2008/1/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 15 януари 2008 г. за комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването ⁽¹⁾.

Държавите членки могат да насърчават операторите на инсталации, посочени в първа алинея, да подобряват средногодишната си нетна ефективност.

ГЛАВА IV

ХОРИЗОНТАЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 16

Осигуряване на схеми за квалификация, акредитиране и сертифициране

1. Когато дадена държава членка счита, че националното равнище на техническа компетентност, обективност и надеждност е недостатъчно, тя прави необходимото, в срок до 31 декември 2014 г., схеми за сертифициране и/или акредитиране и/или равностойни схеми за квалификация, в т.ч., когато е необходимо – и подходящи програми за обучение, да бъдат предоставени на разположение или вече да са на разположение на доставчиците на енергийни услуги и енергийно обследване, на енергийните мениджъри и монтажниците на сградни компоненти, свързани с енергопотреблението, съгласно определението в член 2, параграф 9 от Директива 2010/31/ЕС.

2. Държавите членки гарантират, че посочените в параграф 1 схеми предоставят прозрачност на потребителите, че те са надеждни и допринасят за постигане на националните цели за енергийна ефективност.

3. Държавите членки оповестяват публично схемите за сертифициране и/или акредитиране или равностойните схеми за квалификация по параграф 1 и сътрудничат помежду си и с Комисията във връзка със сравнения между тези схеми и тяхното признаване.

Държавите членки предприемат подходящи мерки за информиране на потребителите за наличието на схеми за сертифициране и/или акредитиране в съответствие с член 18, параграф 1.

Член 17

Информация и обучение

1. Държавите членки гарантират, че информацията относно достъпните механизми за енергийна ефективност и финансовата и правната рамка е прозрачна и се разпространява широко до всички заинтересовани участници на пазара, като потребители, строители, архитекти, инженери, одитори по околната среда и лица, извършващи енергийни обследвания, и монтажници на строителни елементи, съгласно определенията от Директива 2010/31/ЕС.

⁽¹⁾ ОВ L 24, 29.1.2008 г., стр. 8.

▼B

Държавите членки насърчават предоставянето на информация на банките и другите финансови институции относно възможностите за участие, включително чрез установяване на публично-частни партньорства, във финансирането на мерки за подобряване на енергийната ефективност.

2. Държавите членки установяват съответни условия за пазарните оператори за предоставяне на подходяща и целева информация и консултации на потребителите на енергия по въпросите на енергийната ефективност.

3. Комисията прави преглед на въздействието на мерките в подкрепа на разработването на платформи, включващи *inter alia* органите на европейския социален диалог, за насърчаване на програми за обучение в областта на енергийната ефективност, като предлага и други мерки, ако е целесъобразно. Комисията насърчава европейските социални партньори в обсъждането на въпросите на енергийната ефективност.

4. Държавите членки, с участието на заинтересовани лица, включително местни и регионални органи, насърчават подходящи програми за информиране, повишаване на осведомеността и за обучение с цел да информират гражданите за ползите и практическите особености на предприемането на мерки за повишаване на енергийната ефективност.

5. Комисията насърчава обмена и широкото разпространение на информация относно най-добрите практики в областта на енергийната ефективност в държавите членки.

*Член 18***Енергийни услуги**

1. Държавите членки насърчават пазара на енергийни услуги и достъпа на МСП до този пазар чрез:

а) разпространение на ясна и лесно достъпна информация относно:

- i) наличните договори за енергийни услуги и клаузите, които следва да се включват в тези договори, за да се гарантират икономии на енергия и правата на крайните клиенти;
- ii) финансовите инструменти, стимулите, безвъзмездната помощ и заемите за подпомагане на проекти за услуги, свързани с енергийната ефективност;

б) насърчаване на разработването на етикети за качество, *inter alia* от търговски асоциации;

в) публично оповестяване и редовно актуализиране на списък на квалифицираните и/или сертифицираните доставчици на енергийни услуги и на техните квалификации или сертификати в съответствие с член 16, или осигуряване на интерфейс в случаите, когато доставчиците на енергийни услуги могат да предоставят информация;

г) подкрепа за публичния сектор, като се поемат оферти за енергийни услуги, и по-специално за преоборудване на сгради, чрез:

- i) предоставяне на примерни договори за енергоспестяване с гарантиран резултат, които съдържат най-малко елементите, посочени в приложение XIII;

▼ B

- ii) предоставяне на информация относно най-добрите практики при сключване на договори за енергоспестяване с гарантиран резултат, в т.ч. — ако има такъв — и анализ на разходите и ползите, като се използва подходът на жизнения цикъл.

▼ M4**▼ B**

2. Държавите членки подкрепят доброто функциониране на пазара на енергийни услуги, като по целесъобразност:

- a) определят и оповестяват пунктове за контакт, където крайните клиенти могат да получат посочената в параграф 1 информация;
- б) предприемат при необходимост мерки за премахване на пречките от регулаторен и нерегулаторен характер, които препятстват разпространението на договорите за енергоспестяване с гарантиран резултат и на други модели на услуги за енергийна ефективност, с цел определяне и прилагане на мерки за енергоспестяване;
- в) обмислят възможността да се въведе независим механизъм (или да се възложат такива функции), като например омбудсман, който да гарантира ефикасното обработване на жалби и извънсъдебни споразумения по спорове, произтичащи от договори за енергийни услуги;
- г) дават възможност на независими пазарни посредници да играят роля при стимулирането на развитието на пазара по отношение на предлагането и на търсенето.

3. Държавите членки правят необходимото енергоразпределителните предприятия, операторите на разпределителни системи и предприятията за продажба на енергия на дребно да се въздържат от всякакви дейности, които могат да затруднят търсенето и предоставянето на енергийни услуги или други мерки за подобряване на енергийната ефективност или да попречат на развитието на пазарите за такива услуги или мерки, включително недопускане на конкуренти на пазара или злоупотреба с господстващо положение.

*Член 19***Други мерки за насърчаване на енергийната ефективност**

1. Държавите членки оценяват и при необходимост предприемат подходящи мерки за отстраняване на регулаторни и нерегулаторни пречки за енергийната ефективност, без да се засягат основните принципи на собствеността и наемните правоотношения в държавите членки, по-специално във връзка със:

- a) разпределянето на стимулите между собствениците и наемателите на дадена сграда или помежду собствениците с оглед да се гарантира, че тези страни не се въздържат да извършват инвестиции за подобряване на енергийната ефективност (каквито в противен случай биха осъществили) поради факта, че няма да получат индивидуално всички ползи или поради липсата на правила за разпределяне на разходите и ползите помежду им, включително национални правила и мерки за регулиране на процесите за вземане на решения при наличие на много собственици;

▼B

- б) правните и регулаторните разпоредби и административните практики във връзка с публичните покупки, годишните бюджети и счетоводството, с оглед да се гарантира, че отделните публични органи не се въздържат да осъществяват инвестиции за подобряване на енергийната ефективност и свеждане до минимум на очакваните през жизнения цикъл разходи, нито да използват договори за енергоспестяване с гарантиран резултат и други механизми за финансиране от страна на трети лица въз основа на дългосрочни договори.

Тези мерки за отстраняване на пречките могат да включват осигуряване на стимули, отмяна или изменение на правни или регулаторни разпоредби или приемане на указания и тълкувателни съобщения, или опростяване на административните процедури. Тези мерки могат да бъдат съчетани с осигуряване на образование, обучение и специфична информация, както и техническо съдействие в областта на енергийната ефективност.

2. Комисията се уведомява за оценката на пречките и мерките, посочени в параграф 1, в първия национален план за действие за енергийна ефективност по член 24, параграф 2. Комисията насърчава обмена на добри национални практики в това отношение.

*Член 20***Национален фонд за енергийна ефективност, финансиране и техническа подкрепа**

1. Без да се засягат членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз, държавите членки способстват за създаването на финансови механизми или използването на съществуват такива за мерки за подобряване на енергийната ефективност, така че да се увеличат максимално ползите от различните потоци на финансиране.

2. Когато е целесъобразно, Комисията подпомага, пряко или чрез европейските финансови институции, държавите членки да създадат инструменти за финансиране и схеми за техническа подкрепа с цел увеличаване на енергийната ефективност в различните отрасли.

3. Комисията улеснява обмена на най-добри практики между компетентните национални или регионални институции или органи, напр. посредством годишни срещи на регулаторните органи, публични бази данни с информация относно изпълнението на мерките от държавите членки и съпоставка между различните държави.

▼M3

- 3а. С цел да се привлече частно финансиране за мерки за енергийна ефективност и енергийно обновяване, в съответствие с Директива 2010/31/ЕС, Комисията води диалог с публични и частни финансови институции, за да набележи възможните действия, които може да предприеме.

- 3б. Действията, посочени в параграф 3а, включват следното:

- а) привличане на капиталови инвестиции в енергийна ефективност чрез отчитане на по-широките въздействия на икономите на енергия за управлението на финансовия риск;

▼ M3

б) осигуряване на по-добри енергийни и финансови данни за резултатите от:

- i) допълнителното проучване на начините, по които инвестициите в енергийна ефективност подобряват базовата стойност на активите;
- ii) спомагателните проучвания за оценка на паричното изражение на неенергийните ползи от инвестициите за енергийна ефективност.

3в. С цел да се привлече частно финансиране за мерки за енергийна ефективност и енергийно обновяване, държавите членки при прилагането на настоящата директива:

- а) обмислят начините за по-добро използване на енергийните обследвания съгласно член 8 като фактор при вземането на решения;
- б) използват оптимално възможностите и инструментите, предлагани от инициативата „Интелигентно финансиране за интелигентни сгради“.

3г. До 1 януари 2020 г. Комисията дава на държавите членки насоки относно начините за осигуряване на частни инвестиции.

▼ B

4. Държавите членки могат да създадат национален фонд за енергийна ефективност. Целта на този фонд е да подкрепя националните инициативи за енергийна ефективност.

5. Държавите членки могат да предвидят изпълнението на задълженията, предвидени в член 5, параграф 1, да става чрез ежегодно внасяне в националния фонд за енергийна ефективност на сума, равна на инвестициите, необходими за посрещане на тези задължения.

6. Държавите членки могат да предвидят изпълнението на задълженията, посочени в член 7, параграф 1, на задължените страни да става чрез ежегодно внасяне в националния фонд за енергийна ефективност на сума, равна на инвестициите, необходими за посрещане на тези задължения.

7. Държавите членки могат да използват приходите си от годишното разпределено количество емисии по силата на Решение № 406/2009/ЕО за разработване на новаторски механизми за финансиране, за да приложат на практика целта от член 5 за подобряване на енергийните характеристики на сградите.

*Член 21***Коефициенти за преобразуване**

За целите на сравняването на икономите на енергия и за преобразуване на стойностите в сравними единици се прилагат коефициентите за преобразуване, установени в приложение IV, освен ако не бъде обосновано използването на други коефициенти за преобразуване.

▼B

ГЛАВА V
ОКОНЧАТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 22

Делегирани актове

1. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 23, с които да преразглежда хармонизираните референтни стойности на ефективността, посочени в член 14, параграф 10, втора алинея.

▼M3

2. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 23, за да изменя настоящата директива с цел адаптиране към техническия прогрес на стойностите, методите на изчисление, приетия коефициент за първична енергия и изискванията в приложения I—V, VII—X и XII.

▼B

Член 23

Упражняване на делегирането

1. Правомощието да приема делегирани актове се предоставя на Комисията при спазване на предвидените в настоящия член условия.

▼M3

2. Правомощието да приема делегирани актове, посочено в член 22, се предоставя на Комисията за срок от пет години, считано от 24 декември 2018 г. Комисията изготвя доклад относно делегирането на правомощия не по-късно от девет месеца преди изтичането на петгодишния срок. Делегирането на правомощия се продължава мълчаливо за срокове с еднаква продължителност, освен ако Европейският парламент или Съветът не възразят срещу подобно продължаване не по-късно от три месеца преди изтичането на всеки срок.

▼B

3. Делегирането на правомощия, посочено в член 22, може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета. С решението за оттегляне се прекратява посоченото в него делегиране на правомощия. То поражда действие в деня след публикуването на решението в *Официален вестник на Европейския съюз* или на по-късна, посочена в решението дата. То не засяга действителността на делегираните актове, които вече са влезли в сила.

▼M3

3а. Преди приемането на делегиран акт Комисията се консултира с експерти, определени от всяка държава членка в съответствие с принципите, залегнали в Междуйнституционалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество ⁽¹⁾.

▼B

4. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията нотифицира акта едновременно на Европейския парламент и на Съвета.

⁽¹⁾ ОВ L 123, 12.5.2016 г., стр. 1.

▼B

5. Делегиран акт, приет съгласно член 22, влиза в сила единствено ако нито Европейският парламент, нито Съветът не са представили възражения в срок от 2 месеца след нотифицирането на акта на Европейския парламент и на Съвета или ако преди изтичането на този срок и Европейският парламент, и Съветът са уведомили Комисията, че няма да представят възражения. Този срок се удължава с два месеца по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.

*Член 24***Преразглеждане и наблюдение на изпълнението****▼M4**

▼M3

4а. В контекста на доклада за състоянието на Енергийния съюз Комисията представя доклад относно функционирането на пазара на въглеродни емисии в съответствие с член 35, параграф 1 и член 35, параграф 2, буква в) от Регламент (ЕС) 2018/1999, като взема под внимание последствията от изпълнението на настоящата директива.

▼B

5. Комисията преразглежда дали продължава да е необходима възможността за освобождавания по член 14, параграф 6 за пръв път при оценката на първия национален план за действие за енергийна ефективност и на всеки три години след това. В случай че преразглеждането покаже, че някой от критериите за тези освобождавания вече не може да бъде обоснован, като се вземат предвид наличието на топлинен товар и действителните експлоатационни условия на освободените инсталации, Комисията предлага подходящи мерки.

6. Преди 30 април всяка година държавите членки представят на Комисията статистически данни относно националното производство на електрическа и топлинна енергия от високоефективно и нискоефективно комбинирано производство на енергия, в съответствие с методиката, дадена в приложение I, съотнесени към общото производство на електрическа и топлинна енергия. Те представят също така годишни статистически данни относно капацитета за комбинирано производство на електрическа и топлинна енергия, относно използваните за комбинирано производство на енергия горива, както и относно производството и капацитета на районните отоплителни и охладителни системи, съотнесени към общия капацитет и производство на електрическа и топлинна енергия. Държавите членки предоставят и статистически данни за икономии на първична енергия, постигнати чрез прилагането на комбинирано производство на енергия, в съответствие с методиката, дадена в приложение II.

7. До 30 юни 2014 г. Комисията представя оценката, посочена в член 3, параграф 2, на Европейския парламент и на Съвета, придружена, при необходимост, от предложения за допълнителни мерки.

▼B

8. До 5 декември 2015 г. ⁽¹⁾ Комисията прави преглед на ефективността на прилагането на член 6, като отчита изискванията, установени в Директива 2004/18/ЕО, и представя доклад пред Европейския парламент и Съвета. Ако е целесъобразно, този доклад се придружава от предложения за допълнителни мерки.

9. До 30 юни 2016 г. Комисията представя доклад пред Европейския парламент и Съвета относно прилагането на член 7. Ако е целесъобразно, този доклад се придружава от законодателно предложение, имащо една или повече от следните цели:

- а) промяна на крайната дата по член 7, параграф 1;
- б) преразглеждане на изискванията, установени в член 7, параграфи 1, 2 и 3;
- в) въвеждане на допълнителни общи изисквания, по-специално по отношение на въпросите, посочени в член 7, параграф 7.

10. До 30 юни 2018 г. Комисията оценява напредъка на държавите членки по отстраняване на регулаторните и нерегулаторните препятствия, посочени в член 19, параграф 1. Ако това е уместно, тази оценка може да бъде последвана от предложения за допълнителни мерки.

▼M4**▼M3**

12. В срок до 31 декември 2019 г. Комисията извършва оценка на ефективността на прилагането на определението за малки и средни предприятия за целите на член 8, параграф 4, и представя доклад на Европейския парламент и на Съвета. Във възможно най-кратък срок след представянето на този доклад Комисията приема, ако е целесъобразно, законодателни предложения.

13. До 1 януари 2021 г. Комисията извършва оценка на потенциала за енергийна ефективност при преобразуването, трансформирането, преноса, транспорта и съхранението на енергия и представя доклад на Европейския парламент и Съвета. При необходимост посоченият доклад се придружава от законодателни предложения.

14. Освен ако междувременно не са предложени промени в разпоредбите за пазара на дребно в Директива 2009/73/ЕО относно общите правила за вътрешния пазар на природен газ, до 31 декември 2021 г. Комисията извършва оценка и представя доклад на Европейския парламент и на Съвета относно разпоредбите, свързани с измерването и фактурирането на природен газ и информацията за потребителите, за да могат да се съгласуват, когато е целесъобразно, със съответните разпоредби за електроенергията в Директива 2009/72/ЕО, с което се цели да се засили защитата на потребителите и да се даде възможност на крайните клиенти по-често да получават ясна и актуална информация за своето потребление на природен газ и да регулират своето потребление на енергия. Във възможно най-кратък срок след представянето на този доклад Комисията приема, ако е целесъобразно, законодателни предложения.

⁽¹⁾ ОВ: Моля, въведете дата три години след влизането в сила на настоящата директива.

▼M3

15. До 28 февруари 2024 г. и на всеки пет години след това Комисията прави оценка на настоящата директива и представя доклад на Европейския парламент и на Съвета.

Тази оценка включва:

- а) проверка дали да се адаптират след 2030 г. изискванията и алтернативният подход, посочени в член 5;
- б) оценка на общата ефективност на настоящата директива и на необходимостта от допълнително коригиране на политиката на Съюза в областта на енергийната ефективност в съответствие с целите на Парижкото споразумение от 2015 г. относно изменението на климата след 21-вата конференция на страните по Рамковата конвенция на ООН по изменение на климата⁽¹⁾ и в светлината на развитието в областта на икономиката и иновациите.

Ако е целесъобразно, този доклад се придружава от предложения за допълнителни мерки.

▼B*Член 25***Онлайн платформа**

Комисията създава онлайн платформа за подпомагане на практическото прилагане на настоящата директива на национално, регионално и местно равнище. Тази платформа подкрепя обмена на опит относно начините на работа, референтната информация, дейностите по изграждане на мрежи и новаторските практики.

*Член 26***Процедура на комитет**

1. Комисията е подпомагана от комитет. Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011.
2. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 4 от Регламент (ЕС) № 182/2011.

*Член 27***Изменения и отмяна**

1. Директива 2006/32/ЕО се отменя от 5 юни 2014 г., освен член 4, параграфи 1 – 4 от нея и приложения I, III и IV, без да се засягат задълженията на държавите членки, свързани със срока за нейното транспониране в националното законодателство. Член 4, параграфи 1 – 4 от Директива 2006/32/ЕО и приложения I, III и IV към нея се заличават, считано от 1 януари 2017 г.

Директива 2004/8/ЕО се отменя от 5 юни 2014 г., без да се засягат задълженията на държавите членки, свързани със срока за нейното транспониране в националното законодателство.

Позоваванията на директиви 2006/32/ЕО и 2004/8/ЕО се считат за позовавания към настоящата директива и се тълкуват съгласно таблицата на съответствието в приложение XV.

⁽¹⁾ ОВ L 282, 19.10.2016 г., стр. 4.

▼B

2. Член 9, параграфи 1 и 2 от Директива 2010/30/ЕС се заличават, считано от 5 юни 2014 г.

3. Директива 2009/125/ЕО се изменя, както следва:

1) Вмъква се следното съображение:

„(35a) Директива 2010/31/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 19 май 2010 година относно енергийните характеристики на сградите (*) изисква държавите членки да определят изисквания за енергийните характеристики на сградните компоненти, съставляващи част от фасадата, и системни изисквания по отношение на енергийните характеристики като цяло, правилния монтаж и подходящото оразмеряване, настройка и контрол на техническите сградни инсталации, които са монтирани в съществуващи сгради. На целите на настоящата директива не противоречи, че тези изисквания може, при определени обстоятелства, да ограничават монтирането на продукти, свързани с енергопотреблението, които съответстват на изискванията на настоящата директива и на мерките за нейното изпълнение, при условие че подобни изисквания не представляват необоснована пазарна пречка.

(*) ОВ L 153, 18.6.2010 г., стр. 13.“

2) В края на член 6, параграф 1 се добавя следното изречение:

„При това не се засягат изискванията за енергийните характеристики и системните изисквания, определени от държавите членки съгласно член 4, параграф 1 и член 8 от Директива 2010/31/ЕС.“

Член 28

Транспониране

1. Държавите членки въвеждат в сила законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими, за да се съобразят с настоящата директива до 5 юни 2014 г.

Независимо от първа алинея държавите членки въвеждат до съответните посочени дати законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими, за да се съобразят с член 4, член 5, параграф 1, първа алинея, параграфи 5 и 6, член 7, параграф 9, последна алинея, член 14, параграф 6, член 19, параграф 2, член 24, параграфи 1 и 2, както и точка 4 от приложение V.

Те незабавно съобщават на Комисията текста на тези разпоредби.

Когато държавите членки приемат тези разпоредби, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се прави при официалното им публикуване. Условието и редът на позоваването се определят от държавите членки.

2. Държавите членки съобщават на Комисията текста на основните разпоредби от националното законодателство, които те приемат в областта, уредена с настоящата директива.

Член 29

Влизане в сила

Настоящата директива влиза в сила на двадесетия ден след публикуването ѝ в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Член 30

Адресати

Адресати на настоящата директива са държавите членки.

ПРИЛОЖЕНИЕ I

ОБЩИ ПРИНЦИПИ ЗА ИЗЧИСЛЕНИЕ НА ЕЛЕКТРОЕНЕРГИЯТА
ОТ КОМБИНИРАНО ПРОИЗВОДСТВО

Част I

Общи принципи

Стойностите, използвани за изчисляване на електроенергията от комбинирано производство, се определят на база на очакваната или действителната работа на агрегата при нормални експлоатационни условия. За микроагрегатите за комбинирано производство на енергия изчислението може да се основава на сертифицирани стойности.

а) Произведената електроенергия от комбинирано производство се счита равна на общата годишна произведена електроенергия от агрегата, измерена на изхода на основните генератори;

i) при агрегати за комбинирано производство на енергия от видовете съгласно букви б), г), д), е), ж) и з) в част II, със зададена от държавите членки годишна обща ефективност, равна най-малко на 75 %; и

ii) при агрегати за комбинирано производство на енергия от видовете съгласно букви а) и в) в част II, със зададена от държавите членки годишна обща ефективност, равна най-малко на 80 %.

б) При агрегати за комбинирано производство на енергия с годишна обща ефективност под стойността, посочена в буква а), подточка i) (агрегати за комбинирано производство на енергия от видовете съгласно букви б), г), д), е), ж) и з) в част II), или с годишна обща ефективност под стойността, посочена в буква а), подточка ii) (агрегати за комбинирано производство на енергия съгласно букви а) и в) в част II), комбинираното производство на енергия се изчислява съгласно следната формула:

$$E_{\text{CHP}} = N_{\text{CHP}} * C$$

където:

E_{CHP} е количеството електроенергия от комбинирано производство;

C е съотношението електроенергия/топлинна енергия;

N_{CHP} е количеството на полезната топлинна енергия от комбинирано производство (изчислено за целта като общата произведена топлинна енергия минус всяка топлинна енергия, произведена в отделни котли или чрез екстракция на съществуваща пара от парогенератора преди турбината).

Изчисляването на електроенергията от комбинирано производство трябва да се основава на действителното съотношение електроенергия/топлинна енергия. Ако действителното съотношение електроенергия/топлинна енергия за даден агрегат за комбинирано производство на енергия не е известно, могат да се използват следните приети стойности, по-специално за статистически цели, за агрегатите за комбинирано производство на енергия от видовете съгласно букви а), б), в), г) и д) в част II, при условие че изчислената електроенергия от комбинирано производство е по-малка или равна на общото електропроизводство на агрегата:

Вид агрегат за комбинирано производство на енергия	Прието съотношение електроенергия/топлинна енергия, C
Парогазова инсталация с утилизация на топлинната енергия	0,95
Противоналегателна парна турбина	0,45
Кондензационна парна турбина с пароотбор	0,45
Газова турбина с утилизация на топлинната енергия	0,55
Двигател с вътрешно горене	0,75

▼B

Ако държавите членки въведат приети стойности за съотношенията електроенергия/топлинна енергия за агрегати от видовете съгласно букви е), ж), з), и), й) и к) в част II, тези приети стойности се публикуват и Комисията се уведомява за тях.

- в) Ако част от енергийното съдържание на горивото, вложено за комбинирано производство на енергия, се възстановява във вид на химически продукти и се рециклира, тази част може да бъде извадена от вложеното количество гориво преди изчисляване на общата ефективност, използвана в букви а) и б).
- г) Държавите членки могат да определят съотношението електроенергия/топлинна енергия като съотношението между електроенергията и полезната топлинна енергия при работа в режим на комбинирано производство на енергия при по-ниска мощност, като се използват експлоатационни данни за конкретния агрегат.
- д) Държавите членки могат да използват други отчетни периоди освен едногодишния за целите на изчисленията съгласно букви а) и б).

Част II

Технологии за комбинирано производство на енергия, обхванати от настоящата директива

- а) Парогазова инсталация с оползотворяване на топлинната енергия;
- б) противоналегателна парна турбина;
- в) кондензационна парна турбина с пароотбор;
- г) газова турбина с оползотворяване на топлинната енергия;
- д) двигател с вътрешно горене;
- е) микротурбини;
- ж) стърлингови двигатели;
- з) горивни клетки;
- и) парни машини;
- й) двигатели с цикъл на Ренкин с органичен работен агент;
- к) всякакви други видове технологии или комбинации от тях, попадащи в определението, установено в член 2, параграф 30.

При изпълнението и прилагането на общите принципи за изчисляване на електроенергията от комбинирано производство държавите членки използват подробните насоки, формулирани в Решение 2008/952/ЕО на Комисията от 19 ноември 2008 година за установяване на подробни насоки за прилагането и използването на приложение II към Директива 2004/8/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ ОВ L 338, 17.12.2008 г., стр. 55.

ПРИЛОЖЕНИЕ II

МЕТОДОЛОГИЯ ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ЕФЕКТИВНОСТТА НА ПРОЦЕСА НА КОМБИНИРАНО ПРОИЗВОДСТВО НА ЕНЕРГИЯ

Стойностите, които се използват за изчисляване на ефективността на комбинираното производство на енергия и на икономии на първична енергия, се определят на базата на очакваната или действителната работа на агрегата при нормални експлоатационни условия.

а) Високоэффективно комбинирано производство на енергия

По смисъла на настоящата директива високоэффективното комбинирано производство на енергия отговаря на следните критерии:

- комбинираното производство от агрегати за комбинирано производство на енергия осигурява икономии на първична енергия, изчислени съгласно буква б), възлизащи на поне 10 % в сравнение с референтните стойности при разделно производство на топлинна енергия и електроенергия,
- производството от малки агрегати и микроагрегати за комбинирано производство на енергия, осигуряващо икономии на първична енергия, може да се определи като високоэффективно комбинирано производство на енергия.

б) Изчисляване на икономии на първична енергия

Размерът на икономии на първична енергия, осигурени от комбинираното производство на енергия, определен съгласно приложение I, се изчислява по следната формула:

$$PES = \left(1 - \frac{1}{\frac{CHPH_{\eta}}{RefH_{\eta}} + \frac{CHPE_{\eta}}{RefE_{\eta}}} \right) \times 100\%$$

където:

PES са икономии на първична енергия;

CHP H_η е ефективността на производството на топлинна енергия при комбинирано производство на енергия, определена като годишното количество произведена полезна топлинна енергия, разделено на количеството използвано гориво за производството на сбора на произведената полезна топлинна енергия и електроенергията от комбинирано производство;

Ref H_η е референтната стойност на ефективността при разделно производство на топлинна енергия;

CHP E_η е ефективността на производството на електроенергия при комбинирано производство на енергия, определена като годишното количество електроенергия, произведена чрез комбинирано производство, разделено на количеството използвано гориво за производството на сбора на произведената полезна топлинна енергия и електроенергията от комбинирано производство. Когато даден агрегат за комбинирано производство на енергия произвежда и механична енергия, годишното производство на електроенергия чрез комбинирано производство на енергия може да бъде увеличено с допълнителен елемент, представляващ количеството електроенергия, което е еквивалентно на тази механичната енергия. Допълнителният елемент не създава право за издаване на гаранции за произход в съответствие с член 14, параграф 10;

Ref E_η е референтната стойност на ефективността при разделно производство на електроенергия.

в) Алтернативен начин за изчисляване на икономии на енергия

Държавите членки могат да изчисляват икономии на първична енергия от производството на топлинна енергия, електроенергия и механична енергия, както е описано по-долу, без да прилагат приложение I, за да изключват произведената чрез комбинирано производство на енергия част от топлинната енергия и електроенергията от същия процес. Такова производство може да се разглежда като високоэффективно комбинирано производство на енергия, при условие че то удовлетворява критериите за ефективност в буква а) от настоящото приложение и че за агрегатите

▼B

за комбинирано производство на енергия с електрогенерираща мощност над 25 MW общата ефективност е над 70 %. Въпреки това, за целите на издаването на гаранции за произход и за статистически цели, спецификацията на количеството на електроенергията от комбинирано производство, получена в рамките на такова производство, се определя в съответствие с приложение I.

При гореспоменатия алтернативен начин за изчисляване на икономите на първична енергия в даден процес се използва формулата, посочена в буква б) от настоящото приложение, като „СНР Нη“ се заменя с „Нη“, а „СНР Еη“ – с „Еη“, където:

Нη е ефективността на производството на топлинна енергия, определена като годишното количество произведена топлинна енергия, разделено на количеството използвано гориво за производството на сбора от произведената топлинна енергия и електроенергия;

Еη е ефективността на производството на електроенергия, определена като годишното количество произведена електроенергия, разделено на количеството използвано гориво за производството на сбора от произведената топлинна енергия и електроенергия. Когато агрегат за комбинирано производство на енергия произвежда механична енергия, годишното производство на електроенергия чрез комбинирано производство на енергия може да бъде увеличено с допълнителен елемент, представляващ количеството електроенергия, което е еквивалентно на количеството механична енергия. Допълнителният елемент не създава право за издаване на гаранции за произход в съответствие с член 14, параграф 10.

- г) Държавите членки могат да използват други периоди за отчитане освен едногодишните за целите на изчисленията съгласно букви б) и в) от настоящото приложение.
- д) За микроагрегатите за комбинирано производство на енергия изчисляването на икономите на първична енергия може да се основава на сертифицирани данни.
- е) Референтни стойности на ефективността при разделно производство на топлинна енергия и електроенергия

Хармонизираните референтни стойности на ефективността представляват матрица от стойности, разграничени въз основа на съответни фактори, включващи годината на изграждане на инсталацията и вида на използваното гориво, и трябва да се основават на добре документиран анализ, отчитащ *inter alia* експлоатационни данни при реални условия, комбинацията от горива и климатичните условия, както и прилаганите технологии за комбинирано производство на енергия.

Референтните стойности на ефективността при разделно производство на топлинна енергия и електроенергия в съответствие с формулата, посочена в буква б), установяват работния КПД при разделното производство на топлинна енергия и електроенергия, което е предвидено да се замени с комбинирано производство на енергия.

Референтните стойности на ефективността се изчисляват в съответствие със следните принципи:

1. За агрегатите за комбинирано производство на енергия сравнението с разделно производство на електроенергия се основава на принципа, че се сравняват еднакви категории гориво.
2. Всеки агрегат за комбинирано производство на енергия се сравнява с най-добрата налична и икономически обоснована технология за разделно производство на топлинна енергия и електроенергия, предлагана на пазара в годината на производството на агрегата за комбинирано производство на енергия.
3. Референтните стойности на ефективността за агрегати за комбинирано производство на енергия, по-стари от 10 години, се фиксират да са равни на референтните стойности за агрегати на 10 години.
4. Референтните стойности на ефективността при разделно производство на топлинна енергия и електроенергия отразяват климатичните различия между държавите членки.

ПРИЛОЖЕНИЕ III

ИЗИСКВАНИЯ ЗА ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ ВЪВ ВРЪЗКА СЪС ЗАКУПУВАНЕТО НА ПРОДУКТИ, УСЛУГИ И СГРАДИ ОТ ЦЕНТРАЛНАТА АДМИНИСТРАЦИЯ

Централна администрация, която закупува продукти, услуги или сгради, доколкото това не противоречи на разходната ефективност, икономическата осъществимост, устойчивостта в по-широк смисъл, техническата пригодност, както и на наличието на достатъчно конкуренция:

- а) когато даден продукт попада в обхвата на делегиран акт, приет съгласно Директива 2010/30/ЕС, или на свързана с него директива за изпълнение на Комисията, закупува само продуктите, отговарящи на критерия за принадлежност към най-високия клас на енергийна ефективност, който е възможен предвид необходимостта да се осигури достатъчно конкуренция;
- б) когато даден продукт не попада в обхвата на буква а), но попада в обхвата на мярка за прилагане съгласно Директива 2009/125/ЕО, приета след влизането в сила на настоящата директива, закупува само продукти, съответстващи на показателите за енергийна ефективност, формулирани в мярката за прилагане;
- в) закупува продукти за офис оборудване, попадащи в обхвата на Решение 2006/1005/ЕО на Съвета от 18 декември 2006 г. относно сключването на Споразумение между правителството на Съединените американски щати и Европейската общност за координирането на енергоефективни програми за етикетиране на офис оборудване ⁽¹⁾, които отговарят на изисквания за енергийна ефективност, не по-малко строги от посочените в приложение В към споразумението, приложено към посоченото решение;
- г) закупува единствено такива автомобилни гуми, които отговарят на критерия за най-висок клас енергийна ефективност на използване на горивата, както е определено в Регламент (ЕО) № 1222/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2009 г. относно етикетирането на гуми по отношение на горивната ефективност и други съществени параметри ⁽²⁾. Това изискване не възпрепятства публичните органи да закупуват гуми с най-висок клас на сцепление с влажна пътна настилка или съответно клас на външния шум при търкаляне, когато това е обосновано от съображения за безопасност или за общественото здраве;
- д) в своите тръжни процедури за договори за услуги изисква от доставчиците на услуги да използват при изпълнението на въпросните услуги само продукти, отговарящи на изискванията, посочени в букви а) – г). Това изискване се прилага само към нови продукти, закупени от доставчиците на услуги отчасти или изцяло за целите на предоставянето на въпросните услуги;
- е) закупува или сключва нови договори за наем само когато сградите съответстват поне на минималните изисквания за енергийните характеристики, посочени в член 5, параграф 1, освен ако целта на закупуването е:
 - i) да предприеме основно саниране или разрушаване;
 - ii) в случай на публичен органи – да препродаде сградата, без да я използва за собствени нужди на публичния орган; или
 - iii) да запази сградата като официално защитена сграда в рамките на определена среда или поради нейната особена архитектурна или историческа стойност.

Спазването на тези изисквания се удостоверява чрез сертификатите за енергийни характеристики по член 11 от Директива 2010/31/ЕС.

⁽¹⁾ ОВ L 381, 28.12.2006 г., стр. 24.

⁽²⁾ ОВ L 342, 22.12.2009 г., стр. 46.

ПРИЛОЖЕНИЕ IV

**ЕНЕРГИЙНО СЪДЪРЖАНИЕ НА ОПРЕДЕЛЕНИ ГОРИВА ЗА КРАЙНО ПОТРЕБЛЕНИЕ – ТАБЛИЦА
С КОЕФИЦИЕНТИ ЗА ПРЕОБРАЗУВАНЕ ⁽¹⁾**

Горива и енергоносители	kJ (долна топлина на изгаряне – NCV)	kgoe (долна топлина на изгаряне – NCV)	kWh (долна топлина на изгаряне – NCV)
1 kg кокс	28 500	0,676	7,917
1 kg антрацитни въглища	17 200 – 30 700	0,411 – 0,733	4,778 – 8,528
1 kg брикети от кафяви въглища	20 000	0,478	5,556
1 kg черни въглища	10 500 – 21 000	0,251 – 0,502	2,917 – 5,833
1 kg кафяви въглища	5 600 – 10 500	0,134 – 0,251	1,556 – 2,917
1 kg нефтошисти	8 000 – 9 000	0,191 – 0,215	2,222 – 2,500
1 kg торф	7 800 – 13 800	0,186 – 0,330	2,167 – 3,833
1 kg торфени брикети	16 000 – 16 800	0,382 – 0,401	4,444 – 4,667
1 kg котелно гориво (мазут)	40 000	0,955	11,111
1 kg газьол	42 300	1,010	11,750
1 kg бензин	44 000	1,051	12,222
1 kg керосин	40 000	0,955	11,111
1 kg втечен нефтен газ	46 000	1,099	12,778
1 kg природен газ ⁽¹⁾	47 200	1,126	13,10
1 kg втечен природен газ	45 190	1,079	12,553
1 kg дървесина (25 % влажност) ⁽²⁾	13 800	0,330	3,833
1 kg пелети/дървесни брикети	16 800	0,401	4,667
1 kg отпадъци	7 400 – 10 700	0,177 – 0,256	2,056 – 2,972
1 MJ получена топлинна енергия	1 000	0,024	0,278
1 kWh електроенергия	3 600	0,086	1 ⁽³⁾

Източник: Евростат.

⁽¹⁾ 93 % метан.

⁽²⁾ Държавите членки могат да прилагат и други стойности, в зависимост от най-широко използвания вид дървесина в съответната държава членка.

► **M8** ⁽³⁾ Тази стойност може да се използва в случаите, при които икономите на енергия се изчисляват като първична енергия посредством подход „отдолу нагоре“, основан на крайното енергийно потребление. За икономии, изразени в kWh електроенергия, държавите членки използват коефициент, определен по прозрачен метод въз основа на националните обстоятелства, засягащи първичното енергийно потребление, с което се цели осигуряване на точно изчисляване на действителните икономии. Тези обстоятелства трябва да са обосновани, проверими и да се основават на обективни и недискриминационни критерии. За икономии, изразени в kWh електроенергия, държавите членки могат да използват приетия коефициент 1,9 или по собствена преценка да определят друг коефициент, при условие че направят съответната обосновка. В такъв случай държавите членки отчитат своите енергийни миксове, включени в интегрираните им национални планове в областта на енергетиката и климата, които трябва да бъдат нотифицирани на Комисията в съответствие с Регламент (ЕС) 2018/1999. До 25 декември 2022 г. и на всеки четири години след това Комисията преразглежда приетия коефициент въз основа на наблюдаваните данни. Това преразглеждане се прави, като се отчитат неговите последици върху други правни актове на Съюза, например Директива 2009/125/ЕО и Регламент (ЕС) 2017/1369 на Европейския парламент и на Съвета от 4 юли 2017 г. за определяне на нормативна рамка за енергийно етикетирание и за отмяна на Директива 2010/30/ЕС (ОВ L 198, 28.7.2017 г., стр. 1). ◀

⁽¹⁾ Държавите членки могат да прилагат и различни от посочените коефициенти на преобразуване, ако те могат да бъдат обосновани.

▼ M3

ПРИЛОЖЕНИЕ V

Общи методи и принципи за изчисление на въздействието на схемите за задължения за енергийна ефективност или на други мерки на политиката съгласно членове 7, 7а и 7б и член 20, параграф 6

1. Методи за изчисление на икономии на енергия, които не се дължат на данъчни мерки, за целите по членове 7, 7а и 7б и член 20, параграф 6.

Задължените, участващите или изпълняващите страни или изпълнителните публични органи могат да използват следните методи за изчисление на икономии на енергия:

- а) предполагаеми икономии на енергия в съответствие с резултатите от независим мониторинг на предходни енергийни подобрения в сходни инсталации. Този вид подход се нарича „*ex-ante*“;
 - б) измерени икономии на енергия, при които икономии от прилагането на дадена мярка или на пакет от мерки се определя чрез регистриране на действителното намаление на потреблението на енергия, като се вземат предвид такива фактори като допълнителност, обитаване, обем на продукцията и метеорологични условия, които могат да влияят върху потреблението. Този вид подход се нарича „*ex-post*“;
 - в) претеглени икономии, при които се използват инженерни оценки на икономии. Този подход може да се използва само когато установяването на стабилни измервани данни за конкретна инсталация е трудно или несъразмерно скъпо, например при замяната на компресор или електродвигател с консумация в kWh, различна от тази на съоръжение, за което са измерени независими данни относно икономии на енергия, или когато тези оценки се правят въз основа на установени в национален мащаб методики и референтни стойности от квалифицирани или акредитирани експерти, които са независими от задължените, участващите или изпълняващите страни;
 - г) наблюдавани икономии, при които се определя реакцията на потребителите спрямо съвети, информационни кампании, схеми за етикетироване или сертифициране, или използване на интелигентни измервателни уреди. Този подход може да се използва само за икономии на енергия, които произтичат от промени в поведението на потребителите. Той не се използва за икономии на енергия, които произтичат от прилагането на физически мерки.
2. При определяне на икономии на енергия за дадена мярка за енергийна ефективност за целите по членове 7, 7а и 7б и член 20, параграф 6 се прилагат следните принципи:
 - а) За икономии се посочва, че са допълнителни спрямо икономии, които при всички случаи биха се реализирали и без дейността на задължените, участващите или изпълняващите страни или на изпълнителните публични органи. За да определят икономии, които могат да бъдат декларирани като допълнителни, държавите членки вземат предвид как би се изменяло потреблението и търсенето на енергия в отсъствие на съответната мярка на политиката, като отчитат най-малко следните фактори: тенденциите на потреблението на енергия, промените в поведението на потребителите, технологичния напредък и измененията, предизвикани от други мерки на равнището на Съюза и на национално равнище.
 - б) Икономии, дължащи се на прилагането на задължителното право на Съюза, се считат за икономии на енергия, които при всички случаи биха се реализирали, и поради това не могат да се декларират като икономии на енергия за целите на член 7, параграф 1. Чрез дерогация от това изискване икономии, свързани със санирането на съществуващи сгради, могат да се декларират като икономии на енергия за целите на член 7, параграф 1, при условие че е осигурено съответствие с критерия за същественост по точка 3, буква з) от настоящото приложение. Икономии, дължащи се на изпълнението на националните минимални изисквания за новите сгради, въведени преди транспонирането на Директива 2010/31/ЕС, могат да се декларират като икономии на енергия за целите на член 7, параграф 1, буква а), при условие че е осигурено съответствие с критерия за същественост по точка 3, буква з) от настоящото приложение и тези икономии са обявени от държавите членки в националните им планове за действие за енергийна ефективност в съответствие с член 24, параграф 2.

▼ M3

- в) Кредит може да се предоставя само за икономии, надхвърлящи следните равнища:
- i) стандартите на Съюза за емисиите от нови леки пътнически автомобили и нови леки търговски превозни средства, произтичащи от прилагането на регламенти (ЕО) № 443/2009 ⁽¹⁾ и (ЕС) № 510/2011 на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁾;
 - ii) изискванията на Съюза за оттегляне от пазара на някои продукти, свързани с потреблението на енергия, в съответствие с изпълнението на мерки за прилагане съгласно Директива 2009/125/ЕО.
- г) Разрешени са политики с цел насърчаване на по-високи равнища на енергийна ефективност на продукти, съоръжения, транспортни системи, превозни средства и горива, сгради и строителни елементи, процеси или пазари.
- д) Мерки, насърчаващи внедряването на технологии за възобновяема енергия от малък мащаб върху или във сгради, могат да бъдат допустими за вземане предвид за постигането на изискваните по член 7, параграф 1 икономии на енергия, при условие че водят до проверими и измерими или оценими икономии на енергия. Изчисляването на икономии трябва да отговаря на изискванията на настоящото приложение.
- е) Възможно е да се поиска пълен кредит за политики, ускоряващи внедряването на по-ефективни продукти и превозни средства, при условие че се демонстрира, че това внедряване се реализира преди изтичането на средния очакван жизнен цикъл на продукта или превозното средство, или преди продуктът или превозното средство да бъдат заменени според обичайната практика, и че икономии се декларират само за периода до изтичането на средния очакван жизнен цикъл на продукта или превозното средство, които се заменят.
- ж) При насърчаването на прилагането на мерки за енергийна ефективност държавите членки гарантират, ако е приложимо, поддържане на стандартите за качество на продуктите, услугите и внедряването на мерки за енергийна ефективност, или съответно гарантират въвеждането на такива стандарти в случаите, при които те не съществуват.
- з) За да се отчетат различията в климата между отделни климатични области, държавите членки могат да изберат да адаптират икономии спрямо стандартна стойност или да определят различни икономии на енергия в съответствие с различните температури в отделните области
- и) При изчислението на икономии на енергия се отчита жизненият цикъл на мерките и темпът, с който ефектът на икономии намалява с течение на времето. Това изчисление отчита икономии, които ще се постигнат от всяко отделно действие през периода от датата на неговата реализация и 31 декември 2020 г. или 31 декември 2030 г., според случая. Като алтернативна възможност държавите членки могат да възприемат друг метод, за който се счита, че ще даде поне същия общ размер на икономии. Когато използват други методи, държавите членки гарантират, че общият размер на икономии на енергия, изчислен по тези други методи, не надхвърля размера на спестена енергия, който би се получил в резултат от изчисление с отчитане на икономии от всяко отделно действие през периода от датата на неговата реализация до 31 декември 2020 г. или 31 декември 2030 г., според случая. В своите интегрирани национални планове в областта на енергетиката и климата съгласно Регламент (ЕС) 2018/1999 държавите членки описват подробно какъв друг метод е използван и какви разпоредби са въведени, за да се осигури изпълнението на задължителното изискване по отношение на изчисленията.

⁽¹⁾ Регламент (ЕО) № 443/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2009 г. за определяне на стандарти за емисиите от нови леки пътнически автомобили като част от цялостния подход на Общността за намаляване на емисиите на CO₂ от лекотоварните превозни средства (ОВ L 140, 5.6.2009 г., стр. 1).

⁽²⁾ Регламент (ЕС) № 510/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 11 май 2011 г. за определяне на стандарти за емисиите от нови леки търговски превозни средства като част от цялостния подход на Съюза за намаляване на емисиите на CO₂ от лекотоварните превозни средства (ОВ L 145, 31.5.2011 г., стр. 1).

▼ M3

3. Държавите членки гарантират спазване на следните изисквания във връзка с мерките на политиката, предприемани в съответствие с член 76 и член 20, параграф 6:

- а) мерките на политиката и индивидуалните действия пораждат проверими икономии на енергия при крайното енергийно потребление;
- б) отговорността на всяка изпълняваща страна, участваща страна или изпълнителен публичен орган се определя ясно в зависимост от съответния случай;
- в) икономите на енергия, които са постигнати или следва да бъдат постигнати, се определят по прозрачен начин;
- г) изискваният обем икономии на енергия или обемът на икономии, който трябва да бъде постигнат от дадена мярка на политиката, се изразява под формата или на крайно, или на първично енергийно потребление, като се използват коефициентите за преобразуване, посочени в приложение IV;
- д) изготвя се и се предоставя на обществеността ежегоден доклад относно икономите на енергия, постигнати от изпълняващите страни, участващите страни и изпълнителните публични органи, придружен от данни за годишните тенденции на икономите на енергия;
- е) резултатите се следят и се вземат подходящи мерки, ако напредъкът е незадоволителен;
- ж) икономите на енергия от дадено отделно действие не са декларираны от повече от една страна;
- з) демонстрира се, че действията на съответната участваща страна, изпълняваща страна или изпълнителен публичен орган са причина за постигането на декларираните икономии.

4. При определянето на икономите на енергия, дължащи се на свързани с данъчното облагане мерки на политиката, въведени в съответствие с член 76, се прилагат следните принципи:

- а) кредит за постигнати икономии на енергия се предоставя само за икономии на енергия, постигнати в резултат на данъчни мерки, надхвърлящи приложимите за горивата минимални равнища на данъчно облагане, изисквани съгласно Директива 2003/96/ЕО ⁽¹⁾ или 2006/112/ЕО ⁽²⁾ на Съвета;
- б) еластичностите на цените, използвани при изчислението на въздействието на (енергийните) данъчни мерки, изразяват реакцията на търсенето на енергия спрямо измененията на цените и се оценяват на базата на неотдавнашни и представителни данни от официални източници;
- в) икономите на енергия, дължащи се на придружаващи инструменти на данъчната политика, включително фискални стимули или плащания във фонд, се отчитат отделно.

5. Уведомяване за методологията

Държавите членки в съответствие с Регламент (ЕС) 2018/1999 уведомяват Комисията за предложената от тях подробна методология за функционирането на схемите за задължения за енергийна ефективност и на алтернативните мерки по член 7а, член 7б и член 20, параграф 6. Освен в случаите на данъчни мерки, това уведомление включва подробна информация относно:

- а) равнището на икономите на енергия, изисквани съгласно член 7, параграф 1, първа алинея, буква б) или на икономите, които се очаква да бъдат постигнати през целия период от 1 януари 2021 г. до 31 декември 2030 г.;

⁽¹⁾ Директива 2003/96/ЕО на Съвета от 27 октомври 2003 г. относно преструктурирането на правната рамка на Общността за данъчно облагане на енергийните продукти и електроенергията (ОВ L 283, 31.10.2003 г., стр. 51).

⁽²⁾ Директива 2006/112/ЕО на Съвета от 28 ноември 2006 г. относно общата система на данъка върху добавената стойност (ОВ L 347, 11.12.2006 г., стр. 1).

▼ M3

- б) задължените, участващите или изпълняващите страни или изпълнителните публични органи;
- в) целевите сектори;
- г) мерките на политиката и индивидуалните действия, включително очаквания общ размер на кумулативни икономии на енергия по всяка мярка;
- д) продължителността на периода на задълженията по схемата за задължения за енергийна ефективност;
- е) действията, предвидени в рамките на съответната мярка на политиката;
- ж) изчислителната методика, включително начина, по който са определени допълнителността и съществеността, както и методиките и референтните стойности, използвани за предполагаемите и претеглените икономии;
- з) времетраенето на мерките, как са изчислени те и на какво се базират;
- и) подходът, използван за отчитане на климатичните различия в рамките на съответната държава членка;
- й) системите за наблюдение и проверка за мерките по член 7а и член 7б и как се осигурява тяхната независимост от задължените, участващите или изпълняващите страни;
- к) в случая на данъчно облагане:
 - i) целевите сектори и сегмента данъкоплатци;
 - ii) изпълнителния публичен орган;
 - iii) икономии, които се очаква да бъдат постигнати;
 - iv) срокът на действие на данъчната мярка; и
 - v) изчислителната методика, включително какви ценови еластичности са използвани и как са определени.

*ПРИЛОЖЕНИЕ VI***Минимални критерии за енергийни обследвания, включително обследвания, провеждани като част от системи за управление на енергията**

Енергийните обследвания, посочени в член 8, се основават на следните насоки:

- а) да използват актуални, измерени, проследими оперативни данни за енергийното потребление и (при електроенергията) за профилите на натоварване;
- б) да включват подробен преглед на профила на потреблението на енергия на дадена сграда или група от сгради, промишлени дейности или монтаж, в т.ч. за транспорт;
- в) да изхождат, когато е възможно, от анализ на разходите за жизнения цикъл, а не на обикновените периоди на възвръщаемост, с оглед отчитане на дългосрочно реализуемите спестявания, остатъчните стойности на дългосрочните инвестиции и скontoвите проценти;
- г) да са пропорционални и достатъчно представителни, за да позволят съставянето на достоверна представа за енергийните характеристики като цяло и надеждното установяване на най-значимите възможности за подобрение.

Енергийните обследвания дават възможност за подробни и валидирани изчисления за предложените мерки с цел предоставяне на ясна информация за потенциалните спестявания.

Използваните при енергийното обследване данни се съхраняват за целите на историческия анализ и за проследяване на резултатите.

▼B*ПРИЛОЖЕНИЕ VII***▼M7****Минимални изисквания за фактурирането и информацията за фактурирането въз основа на действителното потребление на природен газ****▼B****1. Минимални изисквания за фактурирането****1.1. Фактуриране въз основа на действителното потребление**

С оглед крайните клиенти да са в състояние да регулират своето енергопотребление, фактурирането следва да се извършва въз основа на действителното потребление поне веднъж годишно, а информацията за фактурирането следва да се предоставя поне веднъж на три месеца, а при поискване или когато потребителите са направили избор да получават електронни сметки – два пъти в годината. Природният газ, използван само за готвене, може да бъде изключен от това изискване.

1.2. Минимална информация, която да се съдържа в сметката

Държавите членки правят необходимото, където е уместно, крайните клиенти да получават следната информация на ясен и разбираем език в своите сметки или в приложение към своите сметки, договори, трансакции и касови бележки в разпределителните станции:

- а) текущите действителни цени и действителното енергопотребление;
- б) сравнение на енергопотреблението на крайните клиенти с потреблението за същия период през предходната година, за предпочитане представено графично;
- в) информация за връзка с организации на крайните клиенти, енергийни агенции или подобни органи, включително адреси в Интернет, от които може да се получи информация за възможните мерки за подобряване на енергийната ефективност, сравнителните профили на крайни клиенти и/или обективните технически спецификации на енергопотребяващо оборудване.

Освен това, когато е възможно и полезно, държавите членки правят необходимото крайните клиенти да получават сравнения с усреднената норма или ориентировъчна стойност на потребление на краен клиент в една и съща категория клиенти на ясен и разбираем език в своите сметки или в приложение към своите сметки, или към тази информация да има препратка в техните сметки, договори, трансакции и касови бележки в разпределителните станции.

1.3. Съвети относно енергийната ефективност, придружаващи сметките, и друга обратна информация за крайните клиенти

Когато изпращат договори и промени в договорите, както и в сметките, получавани от потребителите, или чрез уебсайтовете, насочени към индивидуални потребители, енергоразпределителните предприятия, операторите на енергоразпределителни системи и предприятията за продажба на енергия на дребно информират своите потребители по ясен и разбираем начин как могат да влязат в контакт с независими консултантски центрове за потребители, енергийни агенции или подобни институции, включително техните интернет адреси, откъдето потребителите могат да получат съвети за възможни мерки за енергийна ефективност, референтни профили за своето енергопотребление и технически спецификации на енергопотребяващи уреди, които могат да послужат за намаляване на потреблението на тези уреди.

▼ M3

ПРИЛОЖЕНИЕ VIIa

Минимални изисквания за информацията за фактурирането и потреблението на отопление, охлаждане и топла вода за битови нужди

1. Фактуриране въз основа на реалното потребление или показанията на топлинния разпределител

За да се даде възможност на крайните ползватели да регулират своето потребление на енергия, фактурирането се извършва въз основа на реалното потребление или показанията на топлинния разпределител поне веднъж годишно.

2. Минимална честота на предоставянето на информация за фактурирането или потреблението

Считано от 25 октомври 2020 г., когато има инсталирани измервателни уреди или топлинни разпределители с дистанционно отчитане, на крайните ползватели се осигурява информация за фактурирането или потреблението въз основа на реалното потребление или на показанията на топлинния разпределител поне веднъж на тримесечие при поискване или в случаите, при които крайните клиенти са предпочели да получават електронни фактури, а в останалите случаи — два пъти годишно.

Считано от 1 януари 2022 г., когато има инсталирани измервателни уреди или топлинни разпределители с дистанционно отчитане, на крайните ползватели се осигурява информация за фактурирането или за потреблението въз основа на реалното потребление или на показанията на топлинния разпределител поне веднъж месечно. Тази информация може да се предоставя и чрез интернет и да се актуализира толкова често, колкото това позволяват измервателните уреди и използваните системи. Отоплението и охлаждането могат да бъдат освободени от това изискване в периодите извън отоплителния/охладителния сезон.

3. Минимална информация, която се съдържа в сметката

Когато сметките се основават на реалното потребление или показанията на топлинния разпределител, държавите членки гарантират, че крайните ползватели имат достъп в ясна и разбираема форма до следната информация, която се съдържа в техните сметки или ги придружава:

- а) текущите действителни цени и реалното потребление на енергия или общите разходи за топлинна енергия и показанията на топлинния разпределител;
- б) информация относно микса на използваните горива и свързаните с това годишни емисии на парникови газове, включително за крайни ползватели, ползващи енергия от районни отоплителни и охлаждателни системи, и описание на различните данъци, налози и тарифи, които се прилагат. Държавите членки могат да ограничават обхвата на изискването за представяне на информация за емисиите на парникови газове, така че то да включва само доставките от районни отоплителни системи с обща номинална входяща топлинна мощност, превишаваща 20 MW;
- в) сравнение на потреблението на енергия на крайните ползватели с потреблението за същия период през предходната година, представено графично и с корекция за климатичните условия при отопление и охлаждане;
- г) информация как да се влезе в контакт с организации на крайни клиенти, енергийни агенции или подобни органи, включително адреси в интернет, от които може да се получи информация за възможните мерки за подобряване на енергийната ефективност, сравнителните профили на крайни потребители и/или обективните технически спецификации на енергопотребяващото оборудване;
- д) информация относно относимите процедури за подаване на жалби, службите на омбудсмана или механизми за алтернативно разрешаване на спорове, които се използват в държавите членки;
- е) сравнения с осреднена нормализирана или референтна стойност на потреблението на краен ползвател от същата категория. При електронните фактури вместо това такива сравнения могат да бъдат достъпни в интернет и това да бъде означено във фактурите.

Сметките, които не се основават на реалното потребление или на показанията на топлинния разпределител, съдържат ясно и разбираемо обяснение за начина на изчисляване на сумата, посочена в тях, и най-малкото информацията, посочена в букви г) и д).

▼ **M6***ПРИЛОЖЕНИЕ VIII***Потенциал за ефективно отопление и охлаждане**

Всеобхватната оценка на потенциала за енергийна ефективност при отоплението и охлаждането на национално равнище, посочена в член 14, параграф 1, включва и се основава на следното:

Част I**ПРЕГЛЕД В СФЕРАТА НА ОТОПЛЕНИЕТО И ОХЛАЖДАНЕТО**

1. търсенето в областта на отоплението и охлаждането с оглед на оценка на полезната енергия ⁽¹⁾ и количествено определяне на крайното енергийно потребление в GWh годишно ⁽²⁾ по сектори:
 - а) жилищен сектор;
 - б) сектор на услугите;
 - в) сектор на промишлеността;
 - г) всеки друг сектор, който самостоятелно представлява повече от 5 % от общото национално търсене на полезна енергия за отопление и охлаждане;
2. определяне, или в случая на точка 2, буква а), подточка i), определяне или оценка на настоящото предлагане на отопление и охлаждане:
 - а) по технологии, в GWh годишно ⁽³⁾, в секторите, посочени в точка 1, когато това е възможно, като се прави разграничение между енергията, добивана от изкопаеми и от възобновяеми източници:
 - i) предоставяна на място в жилищни обекти и в обекти с обслужваща функция чрез:
 - отоплителни котли,
 - високоефективно комбинирано производство на електрическа и топлинна енергия,
 - термопомпи,
 - други технологии и източници на място;
 - ii) предоставяна на място в обекти без обслужваща функция и в нежилищни обекти чрез:
 - отоплителни котли,
 - високоефективно комбинирано производство на електрическа и топлинна енергия,
 - термопомпи,
 - други технологии и източници на място;
 - iii) предоставяна извън мястото на потребление чрез:
 - високоефективно комбинирано производство на електрическа и топлинна енергия,
 - отпадна топлина,

⁽¹⁾ Количеството топлинна енергия, необходима за задоволяване на търсенето в областта на отоплението и охлаждането от страна на крайните потребители.

⁽²⁾ Следва да се използват най-новите налични данни.

⁽³⁾ Следва да се използват най-новите налични данни.

▼ **M6**

— други технологии и източници извън мястото на потребление;

- б) определяне на инсталациите, които генерират отпадна топлина или отпаден студ, както и предлагания от тях потенциал за отопление или охлаждане, в GWh годишно:
- i) топлоелектрически инсталации, които могат да доставят или могат да бъдат преоборудвани да доставят отпадна топлина, със сумарна входяща топлинна мощност над 50 MW;
 - ii) инсталации за комбинирано производство на електрическа и топлинна енергия, при които се използват технологии, посочени в част II от приложение I, със сумарна входяща топлинна мощност над 20 MW;
 - iii) инсталации за изгаряне на отпадъци;
 - iv) инсталации за енергия от възобновяеми източници със сумарна входяща топлинна мощност над 20 MW, различни от инсталациите, посочени в точка 2, буква б), подточки i) и ii), генериращи енергия за отопление или охлаждане и използващи енергия от възобновяеми източници;
 - v) промишлени инсталации със сумарна входяща топлинна мощност над 20 MW, които могат да предоставят отпадна топлина;
- в) докладван дял на енергията от възобновяеми източници и от отпадна топлина или отпаден студ в крайното потребление на енергия от сектора на районните отоплителни и охладителни системи⁽¹⁾ през последните 5 години, в съответствие с Директива (ЕС) 2018/2001;
3. карта, обхващаща цялата националната територия, на която (като същевременно се защитава чувствителната търговска информация) да са посочени:
- а) областите на търсене на енергия за отопление и охлаждане въз основа на анализа, посочен в точка 1, като се използват съгласувани критерии за насочване на вниманието към районите с висока енергийна интензивност в общините и агломерациите;
 - б) съществуващите точки на подаване на енергия за отопление и охлаждане, определени съгласно точка 2, буква б), и районните отоплителни топлопреносни инсталации;
 - в) планираните точки на подаване на енергия за отопление и охлаждане от вида, описан в точка 2, буква б), и районните отоплителни преносни инсталации;
4. прогноза за тенденциите в търсенето на енергия за отопление и охлаждане за изготвяне на перспектива за следващите 30 години, в GWh, като се вземат предвид по-специално прогнозите за следващите 10 години, промяната на търсенето в областта на сградния фонд и различните промишлени сектори, както и въздействието на политиките и стратегиите, свързани с управление на търсенето, като например дългосрочните стратегии за санирането на сгради съгласно Директива (ЕС) 2018/844;

⁽¹⁾ След като бъде установена методиката за изчисляване на количеството енергия от възобновяеми източници, използвана за охлаждане и районни охладителни системи в съответствие с член 35 от Директива (ЕС) 2018/2001, определянето на „охлаждането с използване на възобновяеми енергийни източници“ се извършва в съответствие с посочената директива. Дотогава то се извършва в съответствие с подходяща национална методика.

▼ M6

Част II**ЦЕЛИ, СТРАТЕГИИ И МЕРКИ НА ПОЛИТИКАТА**

5. планирания принос на държавата членка за нейните национални общи цели, конкретни цели и принос във връзка с петте измерения на енергийния съюз, както е определено в член 3, параграф 2, буква б) от Регламент (ЕС) 2018/1999, осигурен чрез ефективно отопление и охлаждане, по-специално във връзка с член 4, буква б), точки 1—4 и с член 15, параграф 4, буква б), като се определи кой от тези елементи е допълнителен в сравнение с интегрираните национални планове в областта на климата и енергетиката;
6. общ преглед на съществуващите политики и мерки, както е описано в последния доклад, представен в съответствие с членове 3, 20, 21 и 27, буква а) от Регламент (ЕС) 2018/1999;

Част III**АНАЛИЗ НА ИКОНОМИЧЕСКИЯ ПОТЕНЦИАЛ ЗА ЕФЕКТИВНО ОТОПЛЕНИЕ И ОХЛАЖДАНЕ**

7. анализ на икономическия потенциал⁽¹⁾ на различните технологии за отопление и охлаждане се извършва за цялата национална територия чрез използване на анализа на разходите и ползите, посочен в член 14, параграф 3, и се определят алтернативни сценарии за прилагане на по-ефективни технологии за отопление и охлаждане с използване на възобновяеми източници, като се прави разграничение между енергията, добивана от изкопаеми и от възобновяеми източници, когато това е възможно.

Следва да бъдат разгледани следните технологии:

- а) промишлена отпадна топлина и промишлен отпаден студ;
 - б) изгаряне на отпадъци;
 - в) високоефективно комбинирано производство на енергия;
 - г) възобновяеми енергийни източници (например геотермална енергия, слънчева топлинна енергия и биомаса), различни от тези, които се използват за високоефективно комбинирано производство на енергия;
 - д) термопомпи;
 - е) намаляване на топлинните загуби и загубите при охлаждане от съществуващи районни мрежи;
8. посоченият анализ на икономическия потенциал включва следните стъпки и съображения:
 - а) Съображения:
 - и) анализът на разходите и ползите за целите на член 14, параграф 3 включва икономически анализ, при който се вземат под внимание факторите от социално-икономически и екологичен характер⁽²⁾, и финансов анализ, извършван с цел оценяване на проекти от инвеститорска гледна точка. Както при икономическия, така и при финансовия анализ като критерий за оценката се използва нетната настояща стойност;

⁽¹⁾ В анализа на икономическия потенциал следва да бъде представено количеството енергия (в GWh), което може да бъде генерирано ежегодно от всяка от подложните на анализ технологии. Следва също така да бъдат взети предвид ограниченията и взаимовръзките в рамките на енергийната система. При анализа може да се използват модели, основаващи се на предположения, които представляват функционирането на традиционните видове технологии или системи.

⁽²⁾ Включително оценката, посочена в член 15, параграф 7 от Директива (ЕС) 2018/2001.

▼ **M6**

ii) базовият сценарий следва да служи като отправна точка, като при него се вземат предвид съществуващите политики към момента на изготвяне на тази всеобхватна оценка ⁽¹⁾, и да бъде свързан с данните, събрани съгласно част I и част II, точка 6 от настоящото приложение;

iii) при сценариите, които са алтернативни на базовия сценарий, се вземат предвид целите от Регламент (ЕС) 2018/1999 във връзка с енергийната ефективност и енергията от възобновяеми източници. При всеки от сценариите се представят следните елементи в сравнение с базовия сценарий:

— икономически потенциал на разглежданите технологии, при които като критерий се използва нетната настояща стойност,

— намаляване на емисиите на парникови газове,

— икономии на първична енергия в GWh на година,

— въздействие върху дела на възобновяемите енергийни източници в националния енергиен микс.

Сценарии, които са неосъществими поради технически причини, финансови причини или национални разпоредби, може да се изключат на ранен етап от анализа на разходите и ползите, ако това е обосновано въз основа на внимателно разглеждане и ясно формулирани и добре документирани съображения.

При оценката и вземането на решение следва да се вземат предвид икономите на разходи и енергия от повишената гъвкавост на енергийните доставки и от оптимизираната работа на електроенергийните мрежи в анализирания сценарий, включително избегнатите разходи и спестяванията от намалените инвестиции в инфраструктурата.

б) Разходи и ползи

В разходите и ползите, посочени в точка 8, буква а), се включва най-малко следното:

i) Ползи:

— стойност на произведеното за потребителя (енергия за отопление, енергия за охлаждане и електроенергия),

— външни ползи, като ползи за околната среда, за намаляване на емисиите на парникови газове и за здравето и безопасността, доколкото е възможно,

— въздействия върху пазара на труда, енергийната сигурност и конкурентоспособността, доколкото е възможно.

ii) Разходи:

— капиталови разходи за централи и оборудване,

— капиталови разходи за свързаните енергийни мрежи,

— променливи и фиксирани оперативни разходи,

— разходи за енергия,

— разходи по отношение на околната среда, здравето и безопасността, доколкото е възможно,

⁽¹⁾ Крайната дата за вземане предвид на политиките при базовия сценарий е краят на годината, предхождаща годината, до края на която е необходимо да бъде изготвена всеобхватната оценка. Това означава, че не е необходимо да бъдат вземани предвид политиките, въведени в рамките на една година преди крайния срок за представяне на всеобхватната оценка.

▼ M6

— разходи за пазара на труда, енергийната сигурност и конкурентоспособността, доколкото е възможно.

в) Сценарии, относими към базовия сценарий:

Разглеждат се всички всички сценарии, относими към базовия сценарий, включително ролята на ефективното индивидуално отопление и охлаждане.

- i) анализът на разходите и ползите може да обхване оценка на проект или на съвкупност от проекти за разширена оценка на местно, регионално или национално равнище, за да се установи икономически най-ефективното и изгодно по отношение на разходите решение за отопление или охлаждане спрямо определен базов сценарий за даден географски район за целите на планирането;
- ii) държавите членки определят компетентните органи, отговорни за изготвянето на анализите на разходите и ползите в съответствие с член 14. Те предоставят подробна методика и допускания в съответствие с настоящото приложение и установяват и публикуват процедурите за изготвяне на икономическия анализ.

г) Граници и интегриран подход:

- i) географските граници обхващат подходящ и ясно определен географски район;
- ii) при анализите на разходите и ползите се вземат предвид всички съответни централизирани или децентрализирани производствени ресурси, налични в границите на системата и в географските граници, включително технологиите, разгледани в част III, точка 7 от настоящото приложение, както и тенденциите в търсенето в областта на отоплението и охлаждането и неговите характеристики.

д) Допускания:

- i) за целите на анализите на разходите и ползите държавите членки представят допускания за цените на основните входни и изходни елементи и скотовия процент;
- ii) скотовият процент, използван в икономическия анализ за изчисляване на нетната настояща цена, се избира в съответствие с европейските или националните насоки;
- iii) държавите членки използват национални, европейски или международни прогнози за развитието на цените на енергията, ако е целесъобразно, като отчитат националните и/или регионалните/местните особености;
- iv) цените, използвани в икономическия анализ, отразяват разходите и ползите от социално-икономически характер. Следва да бъдат включени, доколкото е възможно, външните разходи, като въздействието върху околната среда и здравето, т.е. когато съществува пазарна цена или когато тя вече е включена в европейски или национални разпоредби.

е) Анализ на чувствителността:

- i) анализът на чувствителността се включва, за да се оценят разходите и ползите от даден проект или съвкупност от проекти, и се основава на променливи фактори, оказващи съществено въздействие върху резултатите от изчисленията, като различни цени на енергията, равнища на търсене, скотови проценти и други.

▼ M6**Част IV****ПОТЕНЦИАЛНИ НОВИ СТРАТЕГИИ И МЕРКИ НА ПОЛИТИКАТА**

9. преглед на нови законодателни и незаконодателни мерки на политиката ⁽¹⁾ с цел оползотворяване на икономическия потенциал, определен в съответствие с точки 7 и 8, заедно с предвиденото в тях:
- а) намаляване на емисиите на парникови газове;
 - б) икономии на първична енергия в GWh на година;
 - в) въздействие върху дела на високоефективното комбинирано производство на енергия;
 - г) въздействие върху дела на възобновяемите енергийни източници в националния енергиен микс и в сектора на отоплението и охлаждането;
 - д) връзки към финансовото планиране на национално равнище и икономии на разходи за държавния бюджет и участниците на пазара;
 - е) очаквани мерки за публично подпомагане, ако има такива, с техния годишен бюджет и определяне на потенциалния елемент на помощта.

⁽¹⁾ Този преглед обхваща финансови мерки и програми, които могат да бъдат приети в рамките на периода, обхванат от всеобхватната оценка, без да се възпрепятства отделното уведомяване за схемите за публично подпомагане за оценка на държавна помощ.

ПРИЛОЖЕНИЕ IX

АНАЛИЗ НА РАЗХОДИТЕ И ПОЛЗИТЕ

Част 2

Принципи за целите на член 14, параграфи 5 и 7

Анализите на разходите и ползите предоставят информация за целите на мерките в член 14, параграфи 5 и 7.

Ако е планирано изграждането на инсталация само за електроенергия или на инсталация без оползотворяване на топлинната енергия, се прави сравнение между планираните инсталации или планираното преоборудване и равностойна инсталация, произвеждаща същото количество електроенергия или технологична отпадна топлина, но оползотворяваща отпадната топлинна енергия и подаваща топлинна енергия чрез високоефективно комбинирано производство на енергия и/или ефективни районни отоплителни и охладителни мрежи.

В дадени географски граници в оценката се вземат предвид планираната инсталация и всички подходящи съществуващи или потенциални точки на потребление на топлинна енергия, които биха могли да се снабдяват от нея, като се отчитат рационални възможности (напр. техническата осъществимост и разстоянието).

Границите на системата се определят така, че да включват планираната инсталация и топлинните товари, като сградата/сградите и промишления процес. В границите на тази система се определят общите разходи за производство на топлинна и електрическа енергия в двата случая и се сравняват.

Топлинните товари включват съществуващите топлинни товари, като промишлени инсталации или съществуващи районни отоплителни системи, а в градските райони – и топлинния товар и разходите, които биха съществували, ако група от сгради или част от града разполага с нова районна отоплителна мрежа и/или е свързана с такава.

Анализът на разходите и ползите се основава на описание на планираната инсталация и сравняването с нея инсталация или инсталации, което включва капацитета за производство на електрическа и топлинна енергия, където е приложимо, вида гориво, планираното използване и броя на заплануваните часове на експлоатация дневно, местонахождението и потреблението на електрическа и топлинна енергия.

За целите на сравнението се вземат предвид търсенето на топлинна енергия и видовете отопление и охлаждане, използвани от близките точки на потребление на енергия за отопление. Сравнението обхваща свързаните с инфраструктурата разходи за планираната инсталация и за инсталацията, използвана за сравнение.

Анализите на разходите и ползите за целите на член 14, параграф 5 включват икономически анализ, съдържащ финансов анализ, който отразява действителния паричен поток от трансакции, свързани с инвестициите в отделни инсталации и тяхната експлоатация.

Проектите с положителен резултат по отношение на разходите и ползите са тези, при които сумата от скантираните ползи в икономическия и финансовия анализ надхвърля сумата от скантираните разходи (излишък от гледна точка на разходите и ползите).

Държавите членки определят водещи принципи за методиката, допусканията и времевия хоризонт за икономическия анализ.

Държавите членки могат да изискат от дружествата, отговорни за експлоатацията на топлоелектрически инсталации за производство на електроенергия, промишлените предприятия, районните отоплителни и охладителни мрежи или други страни, повлияни от определените граници на системата и географските граници, да предоставят данни, които да бъдат използвани за оценка на разходите и ползите от дадена отделна инсталация.

ПРИЛОЖЕНИЕ X

Гаранция за произход на електроенергия, произведена чрез високоефективно комбинирано производство на енергия

- а) Държавите членки предприемат мерки, за да гарантират, че:
- i) гаранцията за произход на електроенергията, произведена чрез високоефективно комбинирано производство на енергия:
 - позволява на производителите да докажат, че електроенергията, която продават, е произведена чрез високоефективно комбинирано производство на енергия, и се издава с тази цел в отговор на искане от производителя,
 - е точна, надеждна и не може да бъде подправена,
 - се издава, прехвърля и отменя по електронен път;
 - ii) една и съща единица енергия от високоефективно комбинирано производство на енергия се отчита само веднъж.
- б) Гаранцията за произход съгласно член 14, параграф 10 съдържа поне следната информация:
- i) наименованието, местоположението, вида и мощността (топлинна и електрическа) на инсталацията, където е произведена енергията;
 - ii) датите и местата на производство;
 - iii) долната топлина на изгаряне на горивото, използвано за производство на електроенергията;
 - iv) количеството и използването на топлинната енергия, произведена заедно с електроенергията;
 - v) количеството на електроенергията от високоефективно комбинирано производство на енергия в съответствие с приложение II, обхванато от гаранцията;
 - vi) икономите на първична енергия, изчислени в съответствие с приложение II въз основа на хармонизираните референтни стойности на ефективността, посочени в приложение II, буква е);
 - vii) номиналната ефективност на производството на електрическа и топлинна енергия на централата;
 - viii) дали и в каква степен инсталацията е получила инвестиционна подкрепа;
 - ix) дали и в каква степен единицата енергия е получила всякакъв друг вид подкрепа от национална схема за подпомагане, както и вида на схемата за подпомагане;
 - x) датата, на която инсталацията е въведена в експлоатация; както и
 - xi) датата и държавата на издаване и уникален идентификационен номер.

Гаранцията за произход стандартно обхваща 1 MWh. Тя се отнася за нетното производство на електроенергия, измерено на изхода на централата и подадено към електроенергийната мрежа.

*ПРИЛОЖЕНИЕ XI***Критерии за енергийна ефективност при регулирането на енергийните мрежи и във връзка с електроенергийните мрежови тарифи**

1. Мрежовите тарифи отразяват в цените намаляването на разходите в мрежите, постигнато чрез мерки от страна на потребителите и мерки за оптимизация на енергопотреблението и чрез децентрализация на производството, включително чрез икономии от понижаване на разходите за доставка или за инвестиции в мрежите и от оптимизирана работа на мрежите.
2. Регулирането на мрежите и тарифите не възпрепятства операторите на мрежи или предприятията за продажба на енергия на дребно да предлагат системни услуги за оптимизация на енергопотреблението, управление на енергопотреблението и децентрализирано производство в рамките на организирани електроенергийни пазари, и по-специално:
 - а) прехвърляне на натоварването от върхови часове към ненатоварени часове от страна на крайните клиенти, като се взема предвид наличността на енергия от възобновяеми източници, от комбинирано производство на енергия и от децентрализирано производство;
 - б) икономии на енергия чрез оптимизация на потреблението на децентрализирани потребители посредством енергийно агрегиране;
 - в) намаляване на потреблението чрез мерки за енергийна ефективност, реализирани от доставчици на енергийни услуги, включително компании за енергийни услуги;
 - г) свързване и диспечерско управление на производствени източници с по-ниски стойности на напрежението;
 - д) свързване на производствени източници, разположени по-близо до точките на потребление; както и
 - е) акумулиране на енергия.

По смисъла на настоящата разпоредба терминът „организирани електроенергийни пазари“ включва извънборсови пазари и борси за търговия с електроенергия, електрогенериращ капацитет, балансиращи и допълнителни услуги във всички периоди, включително форуърдните пазари, пазарите за извършване на сделки за следващия ден и в рамките на деня.

3. Мрежовите тарифи или тарифите за търговия на дребно може да подкрепят динамично ценообразуване за мерки за оптимизация на енергопотреблението от страна на крайните клиенти, като:
 - а) тарифи, отчитащи периода на потребление;
 - б) цени за критичните периоди на върхово натоварване;
 - в) ценообразуване в реално време; както и
 - г) отстъпки заради намалено потребление през върхови периоди.

▼B*ПРИЛОЖЕНИЕ XII***ИЗИСКВАНИЯ ЗА ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ ЗА ОПЕРАТОРИТЕ НА ПРЕНОСНИ СИСТЕМИ И ОПЕРАТОРИТЕ НА РАЗПРЕДЕЛИТЕЛНИ СИСТЕМИ**

Операторите на преносни и операторите на разпределителни системи:

▼M3

- а) определят и публикуват свои стандартни правила по отношение на покриването и разпределянето на разходите за технически адаптации, например свързване към мрежата, укрепване на мрежата или изграждане на нови мрежи, по-добра експлоатация на мрежата и правила за недискриминационно прилагане на мрежовите правилници, като тези адаптации са необходими за включване на нови производители, подаващи към свързаната мрежа електроенергия, произведена чрез високоефективно комбинирано производство;

▼B

- б) осигуряват на новите производители на електроенергия, произведена чрез високоефективно комбинирано производство на енергия, които желаят да се свържат към системата, цялата необходима информация, включително:
- i) цялостна и подробна оценка за разходите, необходими за свързването;
 - ii) разумен и точен график за приемане и обработка на искането за свързване към мрежата;
 - iii) разумен индикативен график за всяко предложено свързване към мрежата. Целият процес на свързване към мрежата не следва да бъде по-дълъг от 24 месеца, като се има предвид кое е разумно осъществимо и недискриминационно;
- в) осигуряват стандартизирани и опростени процедури за свързване към мрежата на производители с децентрализирани инсталации за високоефективно комбинирано производство на енергия с оглед да се улесни тяхното свързване към електроенергийната мрежа.

Стандартните правила, посочени в буква а), се базират на обективни, прозрачни и недискриминационни критерии, като по-специално се отчитат всички разходи и ползи, отнасящи се до свързването на тези производители към мрежата. Тези правила може да предвиждат различни видове свързване.

▼ B*ПРИЛОЖЕНИЕ XIII***Минимални задължителни елементи за включване в договорите за енергоспестяване с гарантиран резултат, сключвани с институции от публичния сектор, или в свързаните с тях тържни документи**

- Ясен и прозрачен списък на мерките за ефективност, които ще бъдат изпълнени, или на резултатите по отношение на ефективността, които ще бъдат постигнати.
- Гарантираните икономии, които ще бъдат постигнати чрез изпълнение на мерките в договора.
- Продължителността и ключовите етапи на договора, условията и срока на известяване.
- Ясен и прозрачен списък на задълженията на всяка от договарящите се страни.
- Референтна дата или дати за установяване на постигнатите икономии.
- Ясен и прозрачен списък на стъпките, които следва да бъдат предприети за изпълнение на мярка или пакет от мерки, и където е уместно, свързаните с тях разходи.
- Задължение за пълно изпълнение на мерките в договора и документиране на всички направени промени по време на проекта.
- Разпоредби, свързани с включване на равностойни изисквания към всеки договор за подизпълнение с трети страни.
- Ясно и прозрачно описание на финансовите последици от проекта и разпределението на дяловете на двете страни в постигнатите финансови икономии (т.е. възнаграждение на доставчика на услуги).
- Ясни и прозрачни разпоредби за измерване и верифициране на постигнатите гарантирани икономии, проверки на качеството и гаранции.
- Разпоредби, в които се изяснява процедурата за реагиране по отношение на променящи се рамкови условия, засягащи съдържанието и резултата от договора (т.е. променящи се енергийни цени, интензивност на използването на дадена инсталация).
- Подробна информация относно задълженията на всяка от договарящите се страни и санкциите за тяхното нарушаване.

▼ M4

ПРИЛОЖЕНИЕ XV

Таблица на съответствието

Директива 2004/8/ЕО	Настоящата директива
Член 1	Член 1, параграф 1
Член 2	Член 1, параграф 1
Член 3, буква а)	Член 2, точка 30
Член 3, буква б)	Член 2, точка 32
Член 3, буква в)	Член 2, точка 31
Член 3, буква г)	Член 2, точка 33
Член 3, букви д) и е)	—
Член 3, буква ж)	Член 2, точка 35
Член 3, буква з)	—
Член 3, буква и)	Член 2, точка 34
Член 3, буква й)	—
Член 3, буква к)	Член 2, точка 36
Член 3, буква л)	Член 2, точка 37
Член 3, буква м)	Член 2, точка 39
Член 3, буква н)	Член 2, точка 38
Член 3, буква о)	—
—	Член 2, точки 40, 41, 42, 43, и 44
Член 4, параграф 1	Приложение II, буква е), първа подточка
Член 4, параграф 2	Член 14, параграф 10, втора алинея
Член 4, параграф 3	—
Член 5	Член 14, параграф 10, първа алинея и приложение X
Член 6	Член 14, параграфи 1 и 3, приложения VIII и IX
Член 7, параграф 1	Член 14, параграф 11
Член 7, параграфи 2 и 3	—
Член 8	Член 15, параграф 5
—	член 15, параграфи 6, 7, 8 и 9
Член 9	—
Член 10, параграфи 1 и 2	Член 14, параграф 1 и член 24, параграф 2, приложение XIV, част 2
Член 10, параграф 3	Член 24, параграф 6
Член 11	Член 24, параграф 3
—	Член 24, параграф 5

▼B

Директива 2004/8/ЕО	Настоящата директива
Член 12, параграфи 1 и 3	—
Член 12, параграф 2	Приложение II, буква в)
Член 13	Член 22, параграф 2
Член 14	—
Член 15	Член 28
Член 16	—
Член 17	Член 29
Член 18	Член 30
Приложение I	Приложение I, част II
Приложение II	Приложение I, част I и част II, последна алинея
Приложение III	Приложение II
Приложение IV	Приложение VIII
—	Приложение IX

Директива 2006/32/ЕО	Настоящата директива
Член 1	Член 1, параграф 1
Член 2	Член 1, параграф 1
Член 3, буква а)	Член 2, точка 1
Член 3, буква б)	Член 2, точка 4
Член 3, буква в)	Член 2, точка 6
Член 3, буква г)	Член 2, точка 5
—	член 2, точки 2 и 3
Член 3, буква д)	Член 2, точка 7
Член 3, букви е), ж), з) и и)	—
—	Член 2, точки 8–19
Член 3, буква й)	Член 2, точка 27
—	Член 2, точка 28
Член 3, буква к)	—
Член 3, буква л)	Член 2, точка 25
—	Член 2, точка 26
Член 3, буква м)	—
Член 3, буква н)	Член 2, точка 23
Член 3, буква о)	Член 2, точка 20
Член 3, буква п)	Член 2, точка 21
Член 3, буква р)	Член 2, точка 22
Член 3, букви с) и т)	—
—	Член 2, точки 24, 29, 44 и 45

▼B

Директива 2006/32/ЕО	Настоящата директива
—	Член 3
—	Член 4
Член 4	—
Член 5	Член 5 и член 6
Член 6, параграф 1, буква а)	Член 7, параграф 8, букви а) и б)
Член 6, параграф 1, буква б)	Член 18, параграф 3
Член 6, параграф 2	член 7, параграфи 1, 5, 6, 7, 9, 10, 11 и 12
—	Член 7, параграфи 2 и 3
Член 6, параграф 3	Член 18, параграф 2, букви б) и в)
Член 6, параграф 5	—
Член 7	Член 17
Член 8	Член 16, параграф 1
—	Член 16, параграфи 2 и 3
Член 9, параграф 1	Член 19
Член 9, параграф 2	Член 18, параграф 1, буква г), подточка и)
—	Член 18, параграф 1, букви а), б), в), буква г), подточка ii) и буква д)
Член 10, параграф 1	Член 15, параграф 4
Член 10, параграф 2	Член 15, параграф 3
—	Член 15, параграфи 7, 8 и 9
Член 11	Член 20
Член 12, параграф 1	член 8, параграф 1
Член 12, параграф 2	—
—	Член 8, параграфи 2, 3, 4, 5, 6 и 7
Член 12, параграф 3	—
Член 13, параграф 1	Член 9
Член 13, параграф 2	Член 10 и приложение VII, точка 1.1
Член 13, параграф 3	Приложение VII, точки 1.2 и 1.3
—	Член 11
—	Член 12
—	Член 13
—	Член 15, параграфи 1 и 2
—	Член 18, параграф 2, букви а) и г)
—	Член 21
Член 14, параграфи 1 и 2	Член 24, параграфи 1 и 2
Член 14, параграф 3	—

Директива 2006/32/ЕО	Настоящата директива
Член 14, параграфи 4 и 5	член 24, параграф 3
—	Член 24, параграфи 4 и 7–11
—	Член 22, параграф 1
Член 15, параграф 1	Член 22, параграф 2
Член 15, параграфи 2, 3 и 4	—
—	Член 23
—	Член 25
Член 16	Член 26
Член 17	Член 27
Член 18	Член 28
Член 19	Член 29
Член 20	Член 30
Приложение I	—
Приложение II	Приложение IV
Приложение III	—
Приложение IV	—
Приложение V	—
Приложение VI	Приложение III
—	Приложение V
—	Приложение VI
—	Приложение VII
—	Приложение XI
—	Приложение XII
—	Приложение XIII
—	Приложение XIV
—	Приложение XV